Valimistest Kiili vallas läbi aja LK 2

Koduvalla firma edulugu LK 3

Kooli uuest hindamis-süsteemist LK 4

Kiili Leht

Kiili valla ajaleht
Nr 7 (2341)
28. august 2013

Kiili KVH juhataja Sergei Kivi ütleb, et tähtaega Luige elanikele uue vee- ja kanalisatsioonisüsteemiga liitumisele pole seatud. "Eks iga inimene liitub siis, kui tal on selleks vajadus," lausub ta. Marko Tooming

LUIGEL SUURED TÖÖD LÕPPENUD

Puhas vesi vallutab valla

- Luigel on suured vee- ja kanalisatsioonirajatiste tööd lõppenud, kestavad veel väiksemad tööd. Järgmisena võetakse ette Lähtse ja Nabala küla veesüsteemid.

"Luigel on süsteemid valmis, jäänud vaegtööd, ning kõik soovijad saavad liituda," ütleb Kiili KVH juhataja Sergei Kivi ning lisab, et praeguseks on Luige elanikest uue vee- ja kanalisatsioonisüsteemiga ühinenud 25-30% elanikest.

Tähtaega liitumisele pole, sest iga inimene liitub siis, kui tal on selleks vajadus, märgib KVH juhataja.

Vesi on hea

Tööd Luigel liikusid tähtajas, vaid mõned väiksemad tegemised venisid, näiteks Sangari pumpla ümbruses. "Sellist ehitust, kus ootamatusi ja arusaamatusi ei teki, ju polegi," ütleb Kivi. Luige suurprojekti puhul oli juba alguses teada, et kaevetööd saavad olema väga keerulised – selle tingis aleviku pinnas. Paljud alltöövõtjad ei osanud ette näha, kui keeruline on töötada vesiliivas ning mida see nõuab. Ehitati ülirasketes tingimustes, mida Eestis palju ei kohta, märgib Kiili KVH juhataja.

Projekt jätkub

Luigel oli vaja aga vee- ja kanalisatsioonisüsteemi kindlasti rajada, sest olukord oli varem üsna kriitiline. Nüüd, mil paljud majapidamised juba uue süsteemiga liitunud, on vastukaja positiivne. "Kes uut vett tarbinud, ütlevad, et väga puhas ja hea maitsega," ütleb Kivi. "Ja vesi ongi puhas, sest seda võetakse väga sügavalt ja puhastatakse."

Luigel ehitati vee- ja kanalisatsioonirajatised Kiili valla Ühtekuuluvusfondi veemajandusprojekti raames. Sama projektiga hakatakse järgmiseks töid planeerima Lähtse ja Nabala külas. Lähtse küla vee- ja

Luigel raskendas kaevetöid vesiliiv.

kanalisatsioonisüsteem ühendatakse Kiili alevi omaga ehk valla uue veevõrguga. Ka Nabala ühendatakse Kiili uue veevõrguga ning rekonstrueeritakse kinnistute ühendused. Mõlemas külas likvideeritakse senised reoveepuhastid, reovesi saadetakse edaspidi pumplate abiga Paljassaare reoveepuhastisse.

"Nabalale ja Lähtsele kuulutame ühise hanke välja kuu aja jooksul," ütleb Sergei Kivi. "Rajatised peavad valmis olema 2014. aasta lõpuks, ja ma olen kindel, et nii me ka tööd valmis jõuame."

Sellega pole veel Ühtekuuluvusfondi projekti rahad otsas – viimase asjana automatiseeritakse valla reoveepumplad – siis saab neid KVH kontorist jälgida, juhtida ning tuvastada pumplate rikkeid.

Kuigi Ühtekuuluvusfondi projekti rahad on pärast seda otsas, taotletakse Kivi sõnul edaspidi raha Keskkonnainvesteeringute Keskuselt mõnest teisest meetmest. Piirkondi, kus vee- ja kanalisatsioonitöid teha, veel vallas on – näiteks Väljamäe endine suvilapiirkond.

Uued torustikud ja pumplad tagavad ka selle, et tulevikus ei tekiks vallas suuremat veekatkestust. "Veesüsteem on rikkekindel," selgitab Kivi. "Kui üks pumpla peaks seiskuma, toetab teine ning veekatkestust ei tohiks tekkida. Vaid ulatuslik elektrikatkestus või ülisuur leke võivad vallaelanikud veeta jätta."

MARKO TOOMING

OLULINE

Kohalikel valimistel kandideerijatele

- Järgmises, septembri Kiili Lehes eraldatakse leheruumi kohaliku omavalitsuse volikogu valimistel osalejatele.

Erakondadele ning valimisliitudele eraldatakse leheruumi mahus 1/2 lehekülge (pool A3 formaadist), üksikkandidaatidele 1/4 lehekülge.

Kuidas keegi selle leheruumi täidab, jääb igaühe enda otsustada, märkida tuleb, et kui soovitakse kasutada fotosid, jääb teksti jaoks vähem ruumi.

Materjal (teksti ning soovi korral fotod) tuleb Kiili Lehe toimetusele esitada hiljemalt 20. septembriks. Materjalid saad edastada e-maili teel marko@harjuelu.ee või tuua kohale aadressil Tallinn, Sirge 2 (tööpäeviti 9.00-17.00).

Edastatud tekste ei muudeta, tehakse keeletoimetus (parandatakse ortograafia- ja grammatikavead).

KIILI LEHT

Tee ületusest ja kiiruspiirangust Luigel

- Juunikuu lehes oli pikem ülevaate Kiili valla teedest, kuid ruumipuudusel jäid kajastamata Viljandi maanteega seotud seotud probleemid ja võimalikud lahendused.

Luige alevikus on viimase 6-8 aasta jooksul oluliselt kasvanud aastaringselt elavate inimeste arv ning see on tõstatanud teravalt küsimuse Luige kandi liiklusturvalisusest, mida läbib väga tiheda liiklusega riigimaantee. Elanikud ja vallavalitsus on aastate jooksul kulutanud palju aega ja jõudu, et veenda maanteeametit olukorra tõsiduses, kahjuks suuremas osas tagajärjetult. Esimene murrang toimus siiski eelmisel aastal, kui maanteeametis lõpuks tõdeti, et teeületus Luigel ei ole tõepoolest turvaline ning tekkis valmisolek panustada liikluskorralduse muudatustesse.

Kolm ületuskohta

Käesoleval aastal on peetud mitmeid nõupidamisi Kiili vallavalitsuse esindajate ning maaomanikega, et maanteeamet ehitaks ohutussaared tee ületamiseks koos juurdepääsuteedega ja tänavavalgustusega. Selliseid teeületuskohti tuleb Viljandi maanteele kolm – Luige, Tammjärve ja Mareti bussipeatusesse. Edasine sõltub juba juriidilistest toimingutest maaomanike ja maanteeameti vahel, kui kiiresti ehitustega saab alustada. Kiili vallavalitsus on seisukohal, et alustada tuleks just Luigel, kuna seal on kõige suurem inimeste liikumise intensiivsus. Maanteeamet arvamuse järgi hakatakse ehitama veel sel sügisel ja tööd saavad valmis järgmise aasta suvel.

Piiratakse kiirust

Lisaks eeltoodule oleme leidnud maanteeametiga lõpuks ühise keele ka liikluskiiruse piirangu osas Luige alevikku läbival lõigul. Liikluskiiruse piirang Viljandi maanteel tuleb, kui mitte sellel aastal, siis igal juhul järgmisel aastal pärast ehitustööde lõppu ning samuti paigaldatakse liikluskaamera, et uljaid kihutajaid korrale kutsuda.

VALERI KUKK
VALLAVANEM

Maanteeametis tõdeti lõpuks, et teeületus Luigel ei ole turvaline. Marko Tooming

Hajaasustuse programm on avatud

Harju maavanem kuulutas 7.08.2013 korraldusega avatuks hajaasustuse programmi 2013. aasta vooru alates 7. augustist. Programmi eesmärgiks on hajaasustusega maapiirkondades elavatele lastega peredele tagada head elutingimused ning seeläbi aidata kaasa elanike arvu püsimisele hajaasustusega maapiirkondades.

Harju maakonnas saavad 2013. aasta voorus taotlusi esitada Anija, Kiili, Kuusalu, Nissi, Raasiku, Rae ja Saue valdade hajaasustuses asuvate majapidamiste alalised elanikud.

Taotleja elukoht peab rahvastikuregistri alusel olema sama majapidamine, millele toetust taotletakse ja registrikanne ei või olla hilisem kui 1. jaanuar 2013. Samuti peab taotleja leibkonda kuuluma taotluse esitamise hetkel vähemalt üks kuni 18-aastane isik, kelle alaline elukoht rahvastikuregistri alusel on majapidamine, millele toetust taotletakse ja registrikanne ei või olla hilisem kui 1.01.2013.

Taotlusel võivad olla kaastaotlejad oma majapidamistega, kellele ei laiene kuni 18-aastase isiku leibkonda kuulumise nõue.

Programmist toetatakse järgmisi valdkondi:

1. veesüsteemid,
2. kanalisatsioonisüsteemid,
3. juurdepääsuteed,
4. autonoomsed elektrisüsteemid.

Toetuse maksimaalne suurus on 6500 eurot ühe majapidamise kohta. Taotleja ja kaastaotleja rahaline oma- ja kaasfinantseering abikõlblike kulude osas peab olema vähemalt 33,33% ning toetus ei saa olla suurem kui 2/3 projekti üldmaksumusest, seega taotleja peab arvestama vähemalt 1/3 osas oma rahalise panusega.

Maksimaalse toetuse summa arvutamisel võetakse arvesse ka aastatel 2008-2012 hajaasustuse veeprogrammist saadud toetuse summa.

Taotlusi võetakse vastu alalise elukoha järgses kohalikus omavalitsuses. Taotluste esitamise lõpptähtaeg on 7. oktoober 2013.

Täpsem informatsioon toetatavate tegevuste ja abikõlblike kulude kohta Harju maavalitsuse kodulehel (harju.maavalitsus.ee/et/hajaasustuse-programm) ning Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse kodulehel (www.eas.ee/et/avalikule-ja-mittetulundussektorile/avalike-teenuste-arendamine/hajaasutuse-programm/uldist).

Kiili vallavalitsuses on kontaktisikuks keskkonnanõunik S. Treimann (tel 6 790 278, e-post siiri.treimann@kiilivald.ee).

Maakondlik programmi kontaktisik on Alan Rood, Harju maavalitsuse arengu- ja planeeringuosakonna peaspetsialist, tel 611 8789, alan.rood@mv.harju.ee.

SIIRI TREIMANN
KESKKONNANÕUNIK

IGAÜKS SAAB KOHALIKUS ELUS KAASA RÄÄKIDA

Valimistest ja valikutest vallas

MIHKEL REBANE
KIILI GÜMNAASIUMI DIREKTOR, VOLIKOGU LIIGE AASTAST 2005

● Kiili valla sünnikuupäevaks võib pidada 22. juulit 1993, mil vabariigi valitsuse määrusega loodi eraldiseisva omavalitsusüksusena Kiili vald. Samal sügisel toimusid esmakordselt ka Kiili vallavolikogu valimised.

Eesti riik on ajalooliselt välja kasvanud kohalikest omavalitsustest ja eestlased on elanud kogukondlikus iseorganiseerimises kui ühiselu struktuuris sajandeid kauem peaaegu kõigist Euroopa rahvastest. Seetõttu on kohalik omavalitsus meil nii sügavalt juurdunud termin, et enamasti ei juureldagi selle sügavama sisu, tähenduse või vajalikkuse üle.

Kohalik omavalitsus on kogukondliku elu korraldamise vorm, mille organid on volikogu (omavalitsuse esinduskogu) ja valitsus (volikogu poolt moodustatav täitevorgan). Ideaalis ei peaks termini "kohalik omavalitsus" puhul rõhutama sõna "valitsus", vaid sõna "oma", sest eesmärk ja asja mõte on elanike OMAvalitsus ehk kohalik omavalitsemine, kus kogukonnal on võimalus iseseisvalt korraldada oma elu. Seega on omavalitsuse olemuslikuks ülesandeks kogukonna elu juhtimine, millest peamised on haridus, kultuur ja sport, sotsiaalhoolekanne, tervishoid, kommunaalmajandus, taristu korrashoid, jäätmemajandus ning planeerimistegevus.

Olulised otsused

Enda võimalusi ja kohta kohalikus omavalitsuses tajuvad inimesed sageli vaid õigusega valida volikogu. Pärast valimisi seostub omavalitsus paljudele aga vallavanemaga, natuke teatakse vallavalitsusest, kuid volikogu roll ähmastub pea neljaks aastaks. Pealiskaudsel kohaliku omavalitsuse ja omavalitsemise mõistmisel on paraku aga kahjulik praktiline toime, sest seetõttu ei osaleta ega teata ka oma võimalusi kogukonna elu korraldamisel. Volikogu istungid on näiteks avalikud, kuid möödunud nelja aasta jooksul on vaid mõnel üksikul korral keegi kuulamas käinud, kuidas debatte peetakse ning kes ja kuidas olulistes küsimustes hääletab.

Poliitika tegemine kohalikul tasandil seisneb tavaelu valikute tegemises: millist kooli me tahame, kas teeme veel ühe lasteaia, kust läheb tee, kuhu tuleb asfalt, kui palju ja kuidas me kulutame ühist raha sotsiaalsfäärile, kultuurile, spordile jne. Need on meie igapäevaelu puudutavad küsimused ja seetõttu ehk olulisemadki kui riigikogu nn suur poliitika.

Lihtsamalt öeldes: inimesele, kes ei valeta ega varasta, kes täidab n-ö kümmet käsku, talle pole enamus riigikogu otsustest olulised. See aga, mis toimub tema tänaval, kuhu tuleb asfalt, kus asub lasteaed jne – need on ütlemata olulised otsused igaühele. Kuigi demokraatia on pikk ja vaevaline otsustamisprotsess, on kõigis kohaliku elu küsimustes võimalik kaasa rääkida ja ka tulemust saavutada, kui tuntakse omavalitsuse toimimise põhimõtteid.

Valijaid aina rohkem

Omavalitsemine algab esinduskogu valimistega. 20-aastane Kiili vald on valinud endale volikogu kuuel korral ja seitsmendad valimised on kohe ukse ees. Seetõttu on asjakohane heita pilk juba toimunud valimistele, et natuke analüüsida kohalikku poliitikaelu.

Esitatud võrdlustabelis on peamised valimisi iseloomustavad statistilised tulemused: valijate arv, osalusprotsent ja isikumandaadi (e 5% künnise) väärtus:

Aasta	Valijaid nimekirjas	5% künnis	Käis valimas kokku	Valis e-hääletuse	Osalusprotsent
• 2009	3179	110 häält	2213	551	69,61
• 2005	2223	57	1161	30	50,9
• 2002	1625	52	1041	-	64,1
• 1999	1363	83	741	-	55,3
• 1996	1180	79	714	-	59,7
• 1993	1083	30	606	-	56

Statistikast võib välja lugeda, et valimistel osalemine on Kiilis alati aktiivne olnud. 2009. aasta eriti kõrge osalusprotsent kajastab muuhulgas ka varasemast pingelisemat ja teravamat poliitilist vastandumist. Valijate arv nimekirjas kasvas hüppeliselt nii 2005. kui ka 2009. aastal, kuid valimas käinute arv muutus 2005. a veel vähe, sest palju oli äsja valda saabunuid.

Isikumandaadi hind on kasvanud kahekümne aastaga 30 häälelt 110-le, mistõttu ületas viimastel valimistel isikumandaadi künnise võrreldes varasemaga kordades vähem volikogu liikmeid. Tähelepanuväärne on ka e-hääletajate osakaal (25% hääletanuist) viimastel valimistel, mis seletub sellega, et Kiili valla elanik on Eesti kontekstis keskmisest tunduvalt noorem ja haritum.

Seni on Kiilis valimised alati võitnud valimisliidud, mistõttu pole meil ka erakonnapoliitikat või selle tuntavaid mõjusid. See asjaolu on, eriti Tallinna lähedust arvestades, küllaltki erakordne, sest kui vaatame mistahes suunas naabrite poole, siis on Toompea-mõjuline erakonnapoliitika kõikjal kohal ja aktiivne. Meil aga aetakse n-ö oma asja ja seda isegi siis, kui mõni erakond on volikokku (või ka koalitsiooni) saanud või kui mõnes valimisliidus on ka erakondade liikmeid. Samas on muidugi naiivne väita, et valimisliit kui seesugune tagab pääsemise poliitilistest mängudest, sest ka valimisliit teeb poliitikat ning inimestevahelised mängud ja intriigid jäävad alati. Vahe on vaid selles, et huvigruppide vastandumist nn külapoliitikas ei ähmasta suurparteide ideoloogia ning seetõttu on vaidlused valikute üle arusaadavamad ja läbipaistvamad.

Kui vaadelda kolmede viimaste valimiste tulemusi sellest aspektist, et millised seltskonnad volikokku pääsesid, kes koalitsiooni moodustasid ja millised on olnud koalitsioonide olulisimad eesmärgid, siis võiks lühikokkuvõte olla järgmine:

• 2009 (15 kohta volikogus)

• VL Kiili Oma Vald (5 mandaati), VL Kiili Valla Külade Ühendus (4), Reformierakond (3), IRL (2), Keskerakond (1). Sotsiaaldemokraadid sisse ei saanud.

• Koalitsiooni moodustasid Külade ühendus, Reformierakond ja Keskerakond.

• Volikogu töö oli väga pingeline, sest koalitsiooni-opositsiooni (vahekord 8:7) jäik kahte leeri jagunemine püsis algusest lõpuni. Koalitsioon pidi korduvalt vangerdama (vahetama volikogu esimeest, vallavanemat, komisjonide esimehi), kuid teravad vaidlused tulid kindlasti kasuks. Perioodi peamised märksõnad olid eelarve tasakaal ja valla arendamine reaalsetest võimalustest lähtuvalt, et taastada valla finantsvõimekus ning usaldusväärsus. Kuid vaatamata paratamatule kokkuhoiupoliitikale tuli arendada teenuseid ja leevendada valupunkte: lasteaiakohtade juurdeloomine, koolimaja juurdeehitus, teed, vee- ja kanalisatsiooni suurprojekt jne.

• 2005 (13)

• VL Kiili – koduvald (10), Res Publica (1), Reformierakond (1), Rahvaliit (1). Isamaaliit ja Keskerakond sisse ei saanud.

• Koalitsiooni moodustas Kiili – koduvald üksi ja kuna ülekaal volikogus oli ilmselge, siis vastanduvaid leere ei tekkinud. Iga volikogu liige (eriti viimasel kahel aastal) esindas peamiselt iseennast ja oma tõekspidamisi, kuid olulistes küsimustes toetati valitsuse algatusi. Seetõttu oli huvitav ja üldises kontekstis omapärane volikogu.

• Perioodi peamine märksõna: hoogne ja suurejooneline arendustegevus (uus koolimaja ja lasteaed) ning suured plaanid tulevikuks. Volikogu oli korduvalt seisus, kus mõistus ütles, et riskid suurenevad, aga keegi ei tahtnud olla "pidur", pealegi oli kooli ja lasteaia ehitamine vältimatu. Aga kindlasti toimus ka üle jõu elamine.

• 2002 (13)

• VL Koduvald (7), Mõõdukad (2), Res Publica (2), Rahvaliit (1), Keskerakond (1).

• Koalitsiooni moodustas Koduvald. Valimiskampaania ajal püstitas hilisem vallavanem vastandlikke loosungeid: öeldes, et prioriteetideks on ruumipuuduses vaevlevad kool ja lasteaed, kuid rõhutas samas väga jõuliselt, et ei ole nõus laenu võtma ning hoiatas kiilikaid laenuorjuse eest.

Volikogu vahetas vallavanema välja: uus vallavanem leiti avaliku konkursiga, st volikogu nimetas ametisse mittepoliitilise juhi. Uus vallavanem lükkas ehitused laenurahaga julgelt ja hoogsalt käima.

Lubatakse kõike

Tõin kolme viimase koalitsiooni puhul meelega esile raha ja laenamisse suhtumise teema, mis on olnud nii kohalik kui ka globaalne dilemma. Pikaks ajaks meil seda probleemi enam pole (sest laenu Kiili vald ei saa), aga ka see lugu – ei laenule/uljas laenamine/haavade lakkumine – on osa meie ajaloost.

Küsimus pole pelgalt õigetes või valedes valikutes, sest oli aeg, mil laenuvõtmisele polnud alternatiivi, nagu oli ka aeg, kui tulud ja kulud tuli iga hinna eest tasakaalus hoida.

Mõeldes läbi ajaloo õppetundide tänastele võimalikele hoiakutele, meenuvad vägisi laulusõnad "tahaks lennata, aga mitte eriti kõrgelt". Kui aga lugeda erinevatel valimisaastatel kandideerinute lubadusi ja eesmärke, siis on seal alati pea kõik õnnelikuks eluks vajalik kirjas. Teid on vaja ehitada ja korrastada, haridus on alati kõigi jaoks prioriteet, valda tuleb võrdselt ja tasakaalukalt arendada, ettevõtlusele tuleb tingimusi luua, spordi- ja mänguväljakuid ehitada, turvalisust suurendada, tervishoidu parendada, valitsemise efektiivsus ja inimkesksus tagada jne jne.

Eks nii läheb ka seekord: kõik Kiili vallale vajalik pannakse valimislubadustesse. Kuigi keeruline see pole, kui vähegi lahtiste silmadega ringi käia. Kõike aga ei saa, õigupoolest saab vägagi mõõdukalt, sest kui valla eelarve praegustest tuludest lahutada kõik möödapääsmatud ja tänaseks väljakujunenud kulud ja natuke siit-sealt veel kokku hoida, siis võiks meie aastaseks investeerimisvõimekuseks hinnata ca 300 000-350 000 eurot.

Mida selle eest saab ja keda inimesed usaldavad neid valikuid tegema – see ongi valimiste põhiküsimus.

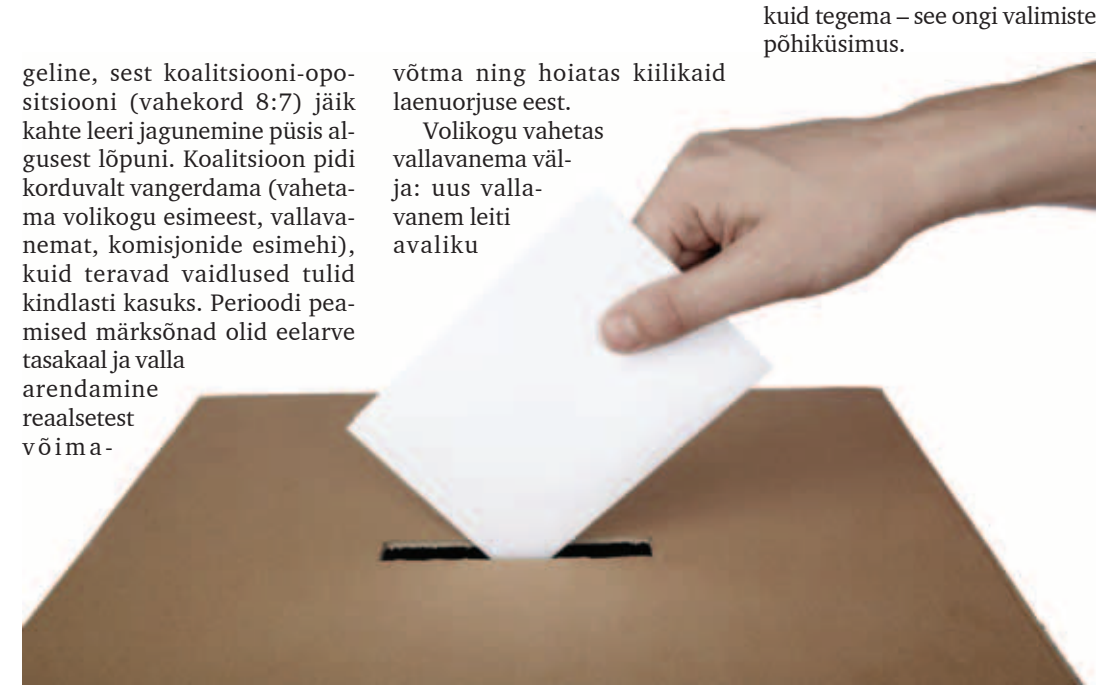

Kiili Leht
Väljaandja: Kiili vallavalitsus, Nabala tee 2A, Kiili alev, Kiili vald, Harjumaa
Toimetaja: Marko Tooming | **E-mail:** marko@harjuelu.ee | **Telefon:** 679 0271
Reklaam ja kuulutused: marko@harjuelu.ee
Lehetoimetusel on õigus kaastöid nende selguse mõttes toimetada ja lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita.
Toimetaja ega väljaandja ei vastuta kaastööde autorite või allikate esitatud seisukohtade õigsuse ja arvamuste eest.

KIRJUTA ARVAMUS VÕI KOMMENTAAR

• Märkad oma koduvallas midagi, mis silma riivab või rõõmu teeb; tahad midagi välja öelda, mis hingel on, kedagi kiita või laita; arvad teadvat, mida saaks paremini teha kui seni ja tahad oma arvamust kõigi Kiili valla elanikega jagada. Kirjuta oma arvamuslugu või kommentaar aadressile marko@harjuelu.ee ja see võib leida tee Kiili Lehe arvamusteküljele.

Lasteaia moodulmaja avab mudilastele uksed 9. septembril. Marko Tooming

Naksitrallid moodulmajas

Kiili lasteaed kasvab sel sügisel ühe rühma võrra. Uute rühmade avamine igal aastal on saanud traditsiooniks. Kuna lasteaia väikses majas ruumivõimalus ammendus, otsustas vald rentida ka moodulmajakese, kus koha saab sügisest 18 mudilast.

Kiili Lasteaia direktor Maibi Rikkeri sõnul on moodulmajas tööle asuvad õpetajad uuest majakesest vaimustuses. Kuigi väljast vaadates pole hoonel ehk erilist esteetilist väärtust, siis sees on kõik olemas ja rohkemgi veel – näiteks on koridorid suuremad ja lastel rohkem jooksuruumi. "Kõige peale on mõeldud," iseloomustab lasteaia direktor majakest. "Arvan, et seal saab kõigil mõnus elu olema."

Valla arendusnõunik Aimur Liiva sõnul avatakse moodulmaja uksed 9. septembril. "Maja on küll peaaegu valmis, järgmisel nädalal tegeldakse mööbliga ja ehitusjärgse puhastusega," ütleb ta. Moodulmaja rendileping on esialgu tehtud kolmeks aastaks.

Liiva sõnul valiti moodulmaja asukohaks Kiili lasteaia kõrval asuv plats, sest mujal oleks maja paigaldamine läinud oluliselt kallimaks. "Lisaks on siin olemas vajalik taristu, piiratud õueala ning mänguväljakute ja saali kasutusvõimalus," ütles arendusnõunik.

Uus rühm, kes moodulmajas päevi veetma hakkab, sai nimeks Naksitrallid. "Andsime rühmale sellise nime, sest nende majake toodi ratastel ja kunagi läheb see ka ära ratastel," muheleb direktor Rikker.

Sel suvel rajati ka lasteaiani viiv kõnnitee, mis muudab jalakäijatele liiklemise turvalisemaks. 300 m pikkuse ja kahe meetri laiuse tee rajamine maksis vallale ca 33 000 eurot.

MARKO TOOMING

Kooli juurdeehitis edeneb graafikus

Kiili gümnaasiumi hoone juurdeehitis edeneb kooli direktor Mihkel Rebase sõnul hästi ning ehitajad saavad oma tööga õigeks ajaks valmis. "Kui kevadel tekkis mahajäämus, siis nüüd ollakse pigem graafikust ees, ja ma usun, et septembri lõpuks on maja valmis," ütles ta. Kasutusele võetakse uued ruumid tema sõnul oktoobri teises pooles ehk teisest õppeveerandist.

Sel sügisel läheb Kiili koolis esimesse klassi 87 last, kokku on augusti lõpu seisuga kooli nimekirjas 601 õpilast. Gümnaasiumiastmes alustab tänavu õpinguid 51 õpilast.

MARKO TOOMING

Uus hoonetiib valmib septembri lõpuks. Marko Tooming

Toiduabi jagamine/ распределяться продуктовая помощь

Kiili vallavalitsus annab teada, et Euroopa Liidust saabunud toiduabi jagamine toimub 4. septembril vallamaja sisehoovis ajavahemikul 9.00-18.00.

Piiratud koguses toiduabi (jahu, manna, makaronid, toiduõli jne) saavad taotleda kõik elanikud, kes on kantud Kiili valla elanike registrisse, kuid kohale on oodatud eeskätt kolme või enama alaealise lapsega pered, üksi elavad vanurid ja majanduslikult raskesti toimetulevad pered või üksikisikud. Abi jaotamine toimub seni, kuni kaupa jätkub.

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti tuleviku heaks

Управа волости Кийли сообщает, что 4 сентября в промежутке с 9 до 18 часов во внутреннем дворе управы будет распределяться продуктовая помощь, поступившая из Евросоюза. В ограниченном количестве продуктовую помощь (мука, манная крупа, макароны, подсолнечное масло и др.) получат граждане, имеющие регистрацию жителя волости Кийли. В первую очередь приглашаются семьи с 3-мя и более малолетними детьми, одинокие пенсионеры и семьи с тяжёлым материальным положением. Продуктовая помощь будет распределяться пока хватит товара.

KIILI FIRMA ON EDUKAS KA BALKANI POOLSAAREL

Tähtis on hoida talente säramas

- Aasta tagasi kolis Kiili valda firma ISIS Medical, mis on kahel korral nimetatud kandidaadiks Eesti Ettevõtlusauhindade konkursil. Meditsiinitarvikute müügiga tegeleva ettevõtte direktor Külli Joonsoni sõnul toob edu avatud mõtlemine ja juhtimine.

Külli Joonson on lisaks oma firma juhatamisele ka Kiili Ettevõtjate Liidu juhatuse esimees. Sellele kohale valiti naine tänavu maikuus. Pildil on Joonson ISIS Medicali kontoris, mille seinu katavad värvikirevad seinamaalingud. Marko Tooming

Tasuta lõunaid ei ole, ütleb kõnekäänd. ISIC Medicali töötajad võivad südamerahuga vastupidist väita, sest lõunasöögi eest ei pea nad tööl olles tasuma. See on vaid üks töötajate "pehmetest boonustest", nagu neid nimetab Külli Joonson. "Paljud "vana kooli" juhid vaid vangutavad meie boonustest kuuldes pead ja imestavad, kuidas nii võimalik on," ütleb ta.

Aga see on oluline, et inimesi ettevõttes õnnelikena ja säravatena hoida. Ja kui inimene on rahul, siis käib ka töö tegemine loovamalt. Näiteks on ettevõttes jaaninädal ja kahenädalane jõulupuhkus, mil töötasu jookseb, kuid inimesed saavad kodus perega olla. Tähtis on vaid varem eesmärgid kokku leppida ning siis teab juba igaüks ise, kuidas seatud eesmärgid täita.

"Uued juhid võiksid mõelda, et 40-tunnine töönädal on iganenud asi," arvab Joonson. "Sellega sa talente kinni ei hoia."

Inimkeskne ettevõte

Müügifirma jaoks on talendiks suurepärane müügiinimene. Müügitööks on vaja "soolikat", nagu ütleb Joonson. Igaüks ei sobi. Ei sobi enamasti ka meditsiinitaustaga inimene, kes aparaatidest ja vahenditest, mille müügiga ettevõte tegeleb, palju teab, kuid müügiks vajalikku "soolikat" ei oma.

Head müügiinimest leida pole kerge. Joonson meenutab majandusbuumi aega, mil Eestimaal valitses tõsine tööjõupuudus. "Siis pidin tööle võtma praktiliselt selle, kel piltlikult öeldes sooja õhku suust tuli," ütleb ta. "Mäletan üht tööintervjuud tütarlapsega, kus kolmveerand ajast rääkisin mina, aga olin ikkagi sunnitud ta tööle võtma, sest valik puudus."

Nüüdseks on ajad muutunud. Joonson nimetab seda inglise keeles "human era" (e.k. inimeste aeg). Lühidalt öeldes ei saa keskenduda jätkusuutlikud ettevõtted enam vaid rahale ja tootlikkusele, vaid üha rohkem tegeldakse töötajaga. Sest, nagu Joonson ütleb, ei vali enam ettevõte head spetsialisti, vaid vastupidi. "Sa pead talente otsima ja võimaldama talle tingimused, kus ta saab särada," sõnastab ISIS Medicali direktor ühe põhimõtte. "Tuleb luua keskkond, kus tal oleks meeldiv tööl käia, kus saab vabalt hingata, areneda, kus ollakse avatud kõigis asjades, ka firma juhtimises."

Balkani invasioon

Varem ka ise arstina töötanud Külli Joonson on oma ettevõtet juhtinud kümme aastat. Selle aja jooksul on end töötatud üles firmaks, kelle poole koostööd otsivad partnerid ja tootjad ise pöörduvad. Välispartnereid on 11. riigist. Usaldust on kindlasti kasvatanud edu Eesti Ettevõtluskonkursil ja kõrge krediidireiting.

Eesti turg on väike. Seda teavad kõik. Seetõttu on tähtis otsida turgu ka väljastpoolt. Juba 6-7 aastat on ISIS Medical müünud meditsiinitarvikuid ja aparaate Baltikumis. Aastapäevad tagasi siseneti Balkani turule.

"Meil oli seal hea kontakt ja kindel partner," selgitab Joonson. "Peamine põhjus on aga nende teatav mahajäämus meditsiini-sektoris – kui meil Eestis on aeg, mil kiiresti areneti, möödas, siis neil on see aeg praegu kätte jõudnud."

Silmad hoitakse lahti ka koduturul ning siingi on ettevõttel laienemisplaanid. "Üks plaanidest on minna toidulisandite turule," avaldab ettevõtte direktor. "Ja osade toodetega – näiteks vererõhuaparaadid – tahaksime minna kaubandusketidesse".

Ideid peab olema ja neid Külli Joonsonil jätkub. Ideederohkus oli ka üks põhjuseid, miks ta kunagi oma ettevõttega alustas. "Teeksin kreisisid asju," ütleb ta. "Ja ma ootan ka oma inimestelt, et nad oleksid avatud ja tuleksid minu juurde innovaatiliste ja minu poolest kasvõi hullude ideedega."

ISIS Medical

- Firma ISIS Medical OÜ on asutatud aastal 2003.
- Põhiliseks tegevusvaldkonnaks on tervishoid, täpsemalt laborimeditsiinis kasutatavate diagnostiliste reaktiivide ja aparatuuri müük ning hooldus.
- Mõned aastad hiljem lisandus laborimeditsiinitarvikute ja erinevate kiirtestide import ning müük.
- Tänaseks hõlmab Isis Medical OÜ tegevus mitmeid erinevaid valdkondi: biokeemia ja hematoloogia, immunodiagnostika, mikrobioloogia, viroloogia.
- Müügitegevus on suunatud nii perearstidele, tervishoiuasutustele, teadusasutustele kui tööstuslaboritele. Toodete nimekiri ulatub keerulistest masinatest kuni haiglasussideni.
- Ettevõte on üks valla suurima käibega ettevõtetest.

Meie valda sündisid:

- 21. juunil Isabel Kuutok, palju õnne, Jaanika ja Kristjan-Jörgen Kuutok!
- 23. juunil Kaspar Jan Vallaste, palju õnne, Anneli ja Ville Vallaste!
- 27. juunil Roben Raavik, palju õnne, Kairi Viidas ja Rait Raavik!
- 09. juulil Egert Ventsel, palju õnne, Kelly Ojavee ja Margus Ventsel!
- 10. juulil, Janely Orav, palju õnne, Jana ja Roger Orav!
- 17. juulil Anelle Leet, palju õnne, Andra ja Ants Leet!
- 26. juulil Anna Volter, palju õnne, Tatjana ja Andrei Volter!
- 06. augustil Gustav Mälberg, palju õnne, Kadri ja Marko Mälberg!
- 08. augustil Sandra Veeret, palju õnne, Maris Matt ja Jaanus Veeret!
- 12. augustil Kadri Ann Hanga, palju õnne, Karin ja Tarmo Hanga!

Sünnipäevad septembris

91	Mari Ader	20.09
89	Kiira Uudne	03.09
89	Veera Sõtšjova	30.09
85	Vladimir Zaytsev	26.09
84	Richard Kalbus	02.09
84	Helju Aru	21.09
83	Laine Kahu	29.09
81	Valdo Põldsaar	30.09
80	Albert Noormets	16.09
80	Aleksander Moistus	25.09
79	Uuno Trahov	13.09
78	Kaljo Arakas	17.09
77	Aadu Seller	17.09
77	Jaak Avamere	21.09
77	Milvi Rohtla	22.09
76	Riina Kuus	09.09
76	Anne Elvelt	12.09
75	Ülo Aunap	11.09
70	Arne Hiiu	10.09
70	Vera Smagina	26.09
65	Virve Taal	03.09
65	Milvi Raudlam	14.09
65	Anne Lillepruun	16.09
65	Paul Suvorov	29.09

Kunstide Kooli avaaktus

Kiili Kunstide Kool ootab kõiki uusi ja vanu õpilasi avaaktusele 3. septembril kell 18.00 Kiili Kunstide Kooli suures saalis.

Lisavastuvõtt käsikellade ansamblisse

Sel sügisel avatakse Kunstide Koolis käsikellade ansambel. Sellega seoses ootame muusikahuvilisi lapsi endast märku andma. Soovituslikult võiksid osaleda 9-14-aastased lapsed. Vastuvõtt ansamblisse toimub lapsevanema avalduse alusel. Kuna kohtade arv on piiratud, siis arvestatakse sissesaamisel avalduse laekumiskuupäeva.

Lisaks on veel üksikuid vabu kohti Kunstide Kooli kunstiosakonnas, ettevalmistusklassis ja beebikoolis. Täpsem info www.kiilikunstidekool.ee ja kalev.vaidla@kiilivald.ee.

KIILI KUNSTIDE KOOL

Luige küla esindus talendikaima küla võistlusel. Peeter Hütt/Tippfoto

Luigekad tõid koju neljanda koha

- Vanamõisa laadal võistles Luige küla võistkond "Nelja valla talendikama küla" tiitlile kolmandat korda. Seekord tõime koju neljanda koha.

Võistlesime mitmel alal. Telgi kujunduses kujundas telki ja otsis tekstid Gerli Mae-Vello. Ühtsed riietuse toorikud olid pärit Hansaplantist, Luige tikandi ja õmblustöö tegi Luige elanik Pille Viigipuu. Jalas olid meil maalitud kalossid (Kadri Otsa käsitöö, samuti Luigelt).

Teisel alal – meene teisele külale – tegi savist küla korjanduskarbi Kangru elanik Kersti Kõrsmaa.

Talendivoorus sai Diana Sarapuu mõttel esitatud loits (parmupilli ja šamaanitrummi mängis Vello Kõhelik). Laulsid Gerli Mae-Vello, Diana Sarapuu, Indrek Tuula ja Kaire Nuut. Kaire organiseeris tossu patta, leidis toetajaid ja pani kokku võistkonna. Toidu valmistamise voorus tegime ühepajatoitu, mida aitas valmistada Andra Perv.

Viiendaks alaks olid naljakad koduvideod kolmel teemal: vanaema teeb sporti, lapse toitmine ja koera pulm, videoid saab peagi meie kodulehelt näha. Võistkonnas oli veel inimesi, kes turvasid meie telki ja abistasid ning toetasid igati.

Lisaks täname Kiili vallavalitsust rahalise toe eest!

Täname südamest osavõtjaid ja kaasa tundjaid. Järgmisel korral ootame võistlema ka meie valla teisi külasid. Oleme alati nõus abistama hakkajaid inimesi.

KAIRE NUUT
LUIGE KANDIKESKUS MTÜ

Septembris registreerime rahvakooli koolitustele

Uuel õppeaastal ootame õpilasi eelkooli, keeltekooli, õiguskooli ja kokakooli.

Keeltekoolis on võimalik õppida inglise, vene, soome ja eesti keelt võõrkeelena.

Inglise keele tunnid hakkavad toimuma esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 19.00, vene keel teisipäeviti kell 18.30.

Teiste keelte täpsed toimumisajad avaldame rahvakooli kodulehel.

Selle aasta uudis on kokakool. Koolitused algavad 9.10, 30.10, 6.11 ja 20.11 kell 18.00. Nelja koolituse läbivaks põhimõtteks on tasakaalustatud tervislik toit. Tänapäeva perenaistel on oluline, et toidu valmistamine oleks ökonoomne nii aja kui hinna mõttes, et külaliste kostitamine pakuks rõõmu ka perenaisele. Üks koolitus on pühendatud meie rahvusroogade valmistamisele ja pakkumisele tänapäevases võtmes.

Õiguskooli eelmine kursus oli väga populaarne, sest igapäevaselt vajame aina põhjalikumaid õigusalaseid teadmisi. Sel aastal käsitletavate teemade hulgas on: tööaeg ja erinevad puhkused, lepingud, maksud, välismaale tööle suundumine, töötamine FIE-na.

Eelkooli tunniplaani avaldame septembris, kui gümnaasium on tööle hakanud.

Jätkame teatrireiside korraldamist.

Meie koolitused saavad toimuda ainult gruppide täitumisel, seepärast ootame aktiivset registreerumist.

Registreerimine ja täpsem info veebilehel rahvakool.webs.com – VÕTA ÜHENDUST või rahvakool@kiili.edu.ee. Andmeteks – nimi, e-posti aadress, soovitavalt telefon ja teie soovitud kursus või kursused. Registreerida saab õhtuti ka telefonil 5556 4383.

Koolitused toimuvad Kiili gümnaasiumi ruumides.

Kõikidele õppijatele ja õpetajatele soovime tõhusat kooliaastat!

KIILI RAHVAKOOL

Ehitusliku saematerjali müük ettetellimisel, saadval kõik standardsed ja mittestandardsed ristlõiked. Pakume ka lintsae teenust statsionaarsel lintsaeraamil.
EOT GRUPP OÜ
Kiili vald, Paekna küla
Tel 5373 5300
eot.grupp@gmail.com

Holdes Finants OÜ
RAAMATUPIDAMIS-TEENUSED
5624 3986
holdesfinants@gmail.com

HINDEID PANEME, HINNANGU ANNAME

Sõnaline hindamine koolis

- 2010. aastal jõustus uus riiklik õppekava, mis, erinevalt eelnenust, andis koolidele suurema vabaduse õpilaste hindamise korraldamise osas. Sisse toodi mõiste "kujundav hindamine" ning koolidele anti õigus soovi korral välja töötada oma hindamissüsteem.

Numbrilisest hindamisest on lubatud loobuda I ja II kooliastmes.

Kiili gümnaasium loobus I kooliastmes numbritega hindamisest. Asemele võeti sõnaline kujundav hindamine, mis on lapsevanemale nähtav eKooli vahendusel. Lisaks saab õpilane kaks korda õppeaastas sõnaliste kokkuvõtvate hinnangutega tunnistuse.

Õpilasele antavate hinnangute aluseks on riiklikus õppekavas kehtestatud oodatavad õpitulemused. Sõnaline hinnang võrdleb õpilase õpitulemust oodatava õpitulemusega. Hinnanguid ei anta väljenditega "väga tubli" või "püüa veel" ega kleebita ka erinevaid emotsiooninägusid, vaid hinnang kirjutatakse lahti pikemalt.

Mõned näited õpetajate poolt kirja pandud sõnalisest hinnangust:

• Matemaatika: "Valdad väga hästi korrutustabelit. Lahendad veatult ühetehtelisi tekstülesandeid, kahetehteliste ülesannete puhul vajad veidi abi."

• Inglise keel: "Ainsuse ja mitmuse kasutamise oled väga hästi selgeks saanud. Pööra rohkem tähelepanu sõnade kirjapildile, harjuta tegusõna "be" vorme."

Tähelepanu ei pöörata ainult vigadele, antakse konkreetseid soovitusi selle kohta, mida peaks veel harjutama. Samuti annab sõnaline hinnang suurepärase võimaluse anda selget tagasisidet selle kohta, mis on hästi ja väga hästi.

Tänaseks on esimene lend numbriliste hinneteta õpilastest III klassi lõpetanud. Õpilased sooritasid kohustuslikud riiklikud tasemetööd valdavalt hästi ja väga hästi. Tulemused kinnitasid, et III klassi lõpuks õppekavas nõutavad õpitulemused on saavutatud.

Miks me seda teeme?

Õigustatud küsimus, sest numbritega oleme ju harjunud ning nende panek võtab ka oluliselt vähem aega. Samas aga annab üsna vähe infot selle kohta, millised on tegelikud teadmised numbri taga. Teame ju kõik, et nii nagu iga "3" on erinev, on seda ka "5" ja "4".

Hindeid me paneme, aga hinnanguid anname. Siit tulebki välja selle kahe idee oluline erinevus. Numbrit panna on oluliselt lihtsam ja kiirem. Loeme kokku vead, paneme punktid ja hinde. Hindame vigade arvu, võrdleme õpilaste töid ja saadud hindeid.

Sõnalise hinnangu andmine eeldab õpilase ja tema arengu tundmist ning vajalikku analüüsi. Iga hinnangu taga on konkreetne laps ja tema tulemus võrdluses ainult tema endaga. Hinnangu andmise aluseks on lapse arengutaseme määramine. Selleks vajab kool I klassi tulnud lapsele lasteaiast väljastatud arengukaarti, mis objektiivselt ja põhjalikult lapse koolieelsele arengule hinnangu annab. Sellele tuginedes saab kool lapse edenemist koolis hinnata. Arengukaardi puudumisel toimub lapse esmane tasemehindamine koolis.

Sõnaliste hinnangute andmine nõuab professionaalsust ja head ettevalmistust. Kasuks tuleb nii soov ise õppida kui ka võimalus saada kogenud koolitajate nõuandeid. Kiili gümnaasiumi algkooliõpetajate rühm läbis eelmise õppeaasta jooksul mahuka koolituse sõnalise tagasiside andmisest ja kujundavast hindamisest. Koolituse viis läbi pikaajalise koolijuhi kogemusega koolitaja Leelo Tiisvelt. Koolituse tulemusena omandati oskused, mida algaval õppeaastal jagatakse koolitajatena juba oma kolleegidele. Selle protsessi initsiaatoriks ja koolipoolseks korraldajaks on algkooli õppejuht Kalli Vendik. Uues koolitusrühmas on lisaks algkooli õpetajatele kaasatud ka mõned II kooliastme õpetajad, sest soovime kolme aasta jooksul algkoolis tehtud tööd II kooliastmes jätkata.

Lisaks tööle, mida teeme koolis, on ootused suuremad ka kodule. Kindlasti on vajalik õpetaja poolt kirja pandud sõnalisi hinnanguid koos lapsega lugeda ja analüüsida. Tähtis on olla oma lapse arengu märkaja ja toetaja. Oluline on last innustada, aidata tal aru saada oma tugevatest külgedest ning sellest, mis veel arendamist vajab. Selle tulemusena saab lapse põhjalikke ja objektiivseid teadmisi oma oskustest ja võimetest. Lisaks sellele, et lapse tulemustele annab hinnangu õpetaja, on oluline koht sellel, kuidas hindavad tema pingutusi vanemad.

See on lapse positiivse enesehinnangu kujunemise aluseks.

Objektiivne enesehinnang ning teadmised oma tugevatest ja arendamist vajavatest külgedest loovad hea eelduse mõistmaks vanemates klassides paremini numbrite taga olevat isiklike teadmiste hulka ja panust.

Kas oleme õigel teel?

Sellel kevadel käis Tallinnas Šveitsi päritolu pedagoogikalektor ja konsultant Godi Keller. Tema ettekanne kandis väljakutsuvat sõnumit – praegune koolisüsteem numbrilise hindamisega toodab luusereid. Ka tema käsitles põhjalikult teemat hinne *vs* hinnang ning tõi hulgaliselt näiteid numbrilise hinde vaenulikkusest lapse kujunemisel enesekindlaks ja täisväärtuslikuks noorukiks ja täiskasvanuks. Mitte miski ei alanda rohkem lapse eneseusku ja eneseväärikust, kui halb hinne. Eriti seetõttu, et numbrit on kerge kaaslastega võrrelda. G. Kelleri hinnangul on see suureks põhjuseks, miks langeb õpimotivatsioon, tekib probleeme koolikohustuse täitmisega ning hindeid peab ta ka üheks koolikiusamise võimalikuks põhjuseks.

Õigel teel või mitte – pelgalt sisetundest või isiklikust maitsest siin lähtuda ei saa. Edukalt sooritatud tasemetööd, julged ja energilised lapsed, säilinud õpimotivatsioon annab julgust arvata, et suund ei ole vale ning tasub edasi liikuda. Julgust selleks lisab ka teadmine, et väga mitmed eesti koolid on liikumas samas suunas.

RUTH PEKKENEN
KIILI GÜMNAASIUMI ÕPPEALAJUHATAJA

Vallas hakkab olmejäätmeid vedama Eesti Keskkonna-teenused

Kiili vallas hakkab alates 1. oktoobrist olmejäätmeid vedama AS Eesti Keskkonnateenused (tel 1919, e-post tallinn@keskkonnateenused.ee, koduleht www.keskkonnateenused.ee).

See ettevõte võitis kaheks aastaks jäätmevedaja leidmiseks korraldatud riigihanke. Korraldatud jäätmevedu hõlmab segaolmejäätmeid, suurjäätmeid, kortermajade juures ka paberit ja pappi (viie ja enam korteriga kinnistul) ning biolagunevad köögi-ja sööklajäätmeid (kümne ja enam korteriga kinnistul).

Jäätmevaldajaks (so inimene, kes peab jäätmeid ära andma) on suvila, elu- või äriruumina kasutatava ehitise või korteri omanik, samuti isik või asutus, kelle valduses on vastavad jäätmed.

Vastavalt jäätmeseadusele loetakse alates 1.10.2013 kõik Kiili valla jäätmevaldajad automaatselt liitunuks korraldatud olmejäätmete veoga. Kuigi seadus ei kohusta jäätmevaldajat vedajaga lepingut sõlmima, on lepingu sõlmimine jäätmevaldajale siiski väga vajalik. Lepinguga saab täpsustada jäätmevaldaja jaoks vajalikke tingimusi (näiteks konteineri asukoht, konteineri lukustamine, mahuti suurus, mahutite arv ja vajadusel mahuti rentimine jms). Lepingu mitteomamine või sõlmimata jätmine ei vabasta kedagi jäätmete üleandmise kohustusest.

AS-il Eesti Keskkonnateenused on kohustus vedada jäätmeid vastavalt Kiili vallavalitsuselt saadud jäätmevaldajate nimekirjale (kinnistute omanike nimekiri) olenemata sellest, kas jäätmevaldajal on leping AS-ga Eesti Keskkonnateenused sõlmitud või mitte. Kui mõnele omanikule tuleb jäätmeveo leping, aga tal ei ole sellel kinnistul elamut, korterit või suvilat, tuleb vabastuse saamiseks (nimekirjast välja arvamiseks) teha avaldus või saata vastav kirjalik teade vallavalitsusele.

Jäätmevaldajad, kellele on endise jäätmevedaja VSA Eesti poolt antud kasutada jäätmemahutid (konteinerid), ei pea mahuteid ära andma ja võivad neid edasi kasutada, sest need mahutid kuuluvad nüüd Kiili vallavalitsusele.

Lähipäevil alustab AS Eesti Keskkonnateenused jäätmevaldajatele uute veolepingute väljastamist.

18. septembril kell 18.00 on Kiili rahvamajas kõigil soovijatel võimalik esitada AS Eesti Keskkonnateenused esindajatele küsimusi ja tagastada täidetud veolepinguid.

SIIRI TREIMANN
KESKKONNANÕUNIK

Prügikonteiner. Marko Tooming

Ansambel Elurõõm esinemas. Erakogu

Ansambel Elurõõm suvel

Nele Vendel korraldas ansamblile ekskursiooni juunikuus Läänemaale Ridala valda Puise kaluri külla Nina talu õuele, kus toimus Läänemaa rahvatantsupidu. Puise Nina talu asub Matsalu lahe põhjakalda poolsaare tipus, mis on ümbritsetud kolmest küljest merega. Seda sõitu toetas Kiili rahvamaja.

Kõigepealt külastasime Ants Laikmaa majamuuseumit Taebla vallas ja selle ümbrust. Seal oli huvitav eksponaat, tool, mida ei saanud jätta pildistamata. Siis edasi Haapsalu ja mere äärde promenaadile. Edasi Kiideva külla, kus tutvusime nende küla käsitööga ja ka laulsime seal. Kella 15.00-ks pidime olema Nina talu õues, mis võttis aga meid vastu vihmaga, see möödus kiiresti ja pidu võis alata. Peale tantsupidu pakuti kõigile avaras Kogre kõrtsis kalasuppi, pirukaid ja kohvi. Siis alustasid üksikesinejad, ka meie ansambel Kogre Kõrtsi avaras ruumis. Kuna Ridalas on seltsing Elurõõm, siis selle esinaine tänas meid ja lubasid koos haridusnõunik Maire Vilbasega korraldada meile edaspidi kohtumise.

Nädal hiljem toimus Kiili vallas Taganurga elanike kokkutulek, kuhu kutsuti Nele akordionit mängima ja ta võttis ka ansambli kaasa. Taganurga küla kokkutuleku korraldasid perekond Luusid. Alustati küla lipu valmistamist, iga majapidamine tõi selleks lapi, millest valmis lipp. Ja siis kostis peo algul metsaservalt trompeti helid Jüri Viigimaa esituses, laulsime meiegi. Hiljem istusime pika laua taha, kus olid nii noored kui vanad. Imestama paneb see, et nii kaugel metsade taga, kus on aukikud ja tolmused teed, elavad toredad ja lõbusad inimesed. Tore oli. Täname perekond Luusi. Loodame kohtuda sügisel proovidel rahvamajas. Head paranemist Vallile ja Tiiule!

MAIRE PIKK

Kiili Vänt viis läbi valla

Pühapäeval, 18. augustil, toimus järjekordne jalgrattamatk Kiili Vänt. Sel korral vedas kauni päikesepaistelise ilmaga ning tublisid rattureid tuli starti 73.

Valla 20. juubeliaastal sõitsid matkajad suures osas oma valla piirides, et veidi tutvuda kohalike vaatamisväärsuste ja ajalooliselt tähtsate paikadega.

Umbes 35 kilomeetri pikkuse matkaga sõideti läbi Lähtse, Paekna, Kurevere, Piissoo, Nabala, Metsanurga ja Mõisaküla. Matka keskel said osalejad Nabala mõisas veidi jalga puhata ning kosutust sooja supi näol.

Kõik matka läbijad said kingituseks Kiili Vänt 2013 märgi ning osalejate vahel loositi Hotell Euroopa poolt välja pandud saunapakett.

Õnnelikuks võitjaks osutus Viljar Varatu.

KADI KROON-LAUR
KIILI RAHVAMAJA

Kiili lasteaia terrassid said suvega värskendust. Pildil malevlased tööhoos – Kreete Triik, Kertu Puupus ja rühmajuht Liisa Rüütel. Kiili Noortekeskus

Kiili Õpilasmaleva 2013. aasta töösuvi

- 1.-12. juulil toimus järjekorranumbrilt kuues Kiili valla malevasuvi. Kahe nädala jooksul tegelesid 15 noort vanuses 15-18 eluaastat Kiili vallas heakorratöödega.

Kokku tehti sel suvel õpilasmalevas 810 tundi tööd – koristati ehitusprahti, korrastati pargiala ja staadionit, lasteaias värviti üle kiiged ja terrassid ning rajati tulevase õunapuuaia tarvis võrkaed.

Kiili õpilasmalev toimub koostöös Kiili Noortekeskuse ja Kiili vallavalitsusega ning ka sel aastal toetas seda Eesti Noorsootöö Keskus.

URMET HAAS

Kiili Keerulised San Francisco Yerba Buena Aias, mis valmis LEP-ESTO 2013 tantsupeoks. Erakogu

KODU-EESTLASED VÄLIS-EESTLASTE JUURES

Keerulised teisel pool maakera

- Juuni lõpp-juuli algus oli Kiili segarahvatantsurühmale Kiili Keerulised piire murdvaks ajaks. Osalesime tantsupeol Piirideta Eesti San Franciscos XXXI Lääneranniku Eesti Päevade (LEP) ja XI ESTO ühendatud festivali raames.

Kuidas Keerulised nii kaugele said?

Ameerikasse mineku mõtte pani meile enne jõule pähe Enno Arulaid – mees Sakust ja Pangviina kauaaegne tantsija. Enno oli LEPESTO 2013 tantsupeo üks koordinaatoreid ja ta otsis endale Eestist abilisi ning rühma, kellega koos võiks ka ise sel tantsupeol tantsida. Uuest aastast olingi ootamatult ülepeakaela tantsupeo e-organiseerimisel sees ja nõuga abiks. Tantsupeo kunstilise terviku loojaks ning põhilavastajaks sai Bostonis eesti rahvatantsu õpetav Talvar Tari.

See uskumatu ettevõtmine sai teoks! Kiili Keeruliste nime alla koondus 11 reisuhimulist tantsijat viiest erinevat rühmast: Kiili Keerulisi täiendas Kiili naisrühm Kiilitar, Enno (nagu mainitud, Saku Pangviinast), tantsumees Tabasalu segarühmast Tammed ja Toomed ning minu abikaasa, kellega me oleme kauaaegsed RKS Leigarid tantsijad. Selleks et tantse ja samme ühtlustada, tuli tantsutrenni koormust tõsta kahe-, vahel isegi kolmekordseks. Põnevaks ja innustavaks tegi asja seegi, et meil oli võimalus "Piirideta Eesti" tantsupeo n-ö koduEesti ploki jaoks koostööd teha Pärnu tantsurühmaga Tuurit-Tuurit.

Koos ja kordamööda

Kui väliseestlaste nägemuses pole kodutundel piire ja piirid ei hoia eestlasi kinni ning järk-järgult avardatakse oma vaatevälja, kuni ees on terve maakera, ja oh üllatust, eestlasi on igal pool, siis kodu-eestlased omalt poolt tuletasid meelde, et üks paigake ilmas on siiski kõigil südames, ka piirideta eestlastel.

Tantsupidu San Francisco linna südames Yerba Buena aias kujunes mõnusalt koduseks – Põhja-Ameerika lääne- ja idaranniku eestlased ning kodueestlased tantsisid koos ja kordamööda.

Festivali lõpuüritusel ehk rahvapeol Castle Rock pargis tuli meil aga tantsida eestlase jaoks harjumatus 40-kraadises kuumuses lõõskava päikese all kesk maalilist loodust.

Ringreis USAs

Kiili Keerulised ei piirdunud sellel reisil vaid neli päeva kestnud LEP-ESTO festivaliga. Otsustasime teisel pool maakera kauem ringi vaadata. Festivali ajal õppisime tundma suurepärast San Francisco linna, nii palju kui meil selleks võimalusi ja aega oli. Edasi suundusime avastama California, Nevada ja Arizona erilist loodust. Kahenädalase ringsõidu jooksul kaesime Yosemite rahvuspargi imelisi vaateid ja Mariposa salu hiidsekvoiasid, hulpisime soolases California surnumeres ehk Mono järves, läbisime Surmaoru, mille kuumuses aitab ellu jääda vaid korraliku konditsioneeriga auto, puhkasime kuumas Las Vegases, tegime väljasõidu Tuleoru põnevate punasest liivakivist moodustiste juurde, kus sai liivakivi kaljudel näha ka mitmetuhande aasta vanuseid indiaanlaste petroglüüfe, ujusime Meadi järves, imetlesime kättesaamatult avarat Grand Kanjonit, laskusime väiksemasse Walnut kanjonisse indiaanlaste eluasemeid uurima, seiklesime Route 66 ajaloolise maantee sirgetel ja kõveratel lõikudel, põikasime Yoshua Tree rahvusparki, õhtustasime Palm Springis ja tegime pilte hiigelsuure Marilyn Monroe seelikusaba all, veetsime öö Los Angeleses ja New Yorgis.

Nüüd võib öelda, et Kiili Keerulised on oma nelja keeruka aasta jooksul tantsu keerutades läbinud kõiki nelja ilmakaart:

- esimesel aastal piirdusime põhiliselt oma rühma sünnipaiga Põhja-Eestiga, täpsemalt Kiili vallaga ning ei saa mainimata jätta, et äsja kokku tulnud Kiili Mehed võtsid ette mehise retke Eesti Meeste II Tantsupeole Rakverre;
- teisel aastal külastasime tantsuga Lõuna-Eestit – väikest Misso valda nende 82. rahvapeol ja seda oma uue värske nime – Kiili Keerulised – all;
- kolmandal aastal võtsime ette Ida-Eesti ja Avinurme tünnilaada,
- ning sel aastal ehk neljandal aastal oli loogiline vallutada Lääne-...poolkera.

Kiili Keerulistel on algamas viies tegevusaasta – tantsupeo aasta! Rühm ootab oma ridadesse uusi tegijaid tantsijaid!

TRIIN AAS, KIILI RAHVATANTSU ÕPETAJA

Kiili rahvamaja ootab ringidest osa võtma

- Huvitegevus Kiili rahvamajas saab peagi taas hoo sisse.

Kiili Kammerkoorile saab algav hooaeg olema tihe ja töökas, kuna tuleval suvel toimub XXVI laulu- ja XIX tantsupidu "Aja puudutus, puudutuse aeg". Lisaks iganädalastele proovidele korraldatakse laululaagreid, stiiliüritusi, võetakse osa konkurssidest jpm.

Koori on oodatud kõik viisi pidavad täiskasvanud koorilauluhuvilised, eriti just meeshääled.

Kiili Kammerkoori proovid toimuvad Tuuli Metsoja juhendamisel kolmapäeviti kell 19.00. Hooajaga alustatakse 4. septembril.

Rahvatantsurühmad

Kiilis tegutseb kolm rahvatantsurühma: Kiili Ago ja memmed, naisrühm Kiilitar ning segarühm Kiili Keerulised. Nagu ka koorilauljaid, ootab tantsijad tuleval suvel ees laulu- ja tantsupidu.

Kõik rühmad ootavad enda sekka uusi kergejalgseid tublisid tantsijaid.

Segarühm võtab meelsasti vastu paare ja meestantsijad. Uusi liikmeid oodatakse memmede rühma ning üksikud naised saavad liituda naisrühmaga.

Rahvatantsurühmi juhendab Triin Aas.

Segarühm Kiili Keerulised treenib teisipäeviti kell 19.00; Ago ja memmed neljapäeviti kell 18.00 ning Kiilitar neljapäeviti kell 19.30. Rahvatantsijate hooaeg algab oktoobri esimesest nädalast.

Keraamikaring

Keraamikaring alustas tegevust käesoleva aasta kevadel. Kersti Kõrsmaa juhendamisel saab ringis õppida erinevad savivoolimise tehnikaid ning glasuurimist.

Keraamikaring alustab tegevust oktoobri esimesest nädalast. Koos käiakse teisipäeviti kell 17.00 ja 19.00. Huvilistel palume eelnevalt registreerida aadressil kadi@kiilivald.ee.

Kiili Mnemo

Kiili Mnemo on harrastajatele mõeldud mälumänguturniir, kus saavad osaleda neljaliikmelised võistkonnad. Turniiri viiakse läbi kord kuus, tavaliselt iga kuu kolmandal pühapäeval. Käesolevast aastast ühendatakse Kiili Mnemo Harju meistrivõistluste ehk Mnemofriigiga, seega lisaks kiilikate omavahelisele mõõduvõtmisele saab võistelda ka harjukatega.

Kutsume uusi võistkondi osa võtma ning endast varem teada andma aadressil kadi@kiilivald.ee.

Esimene turniir toimub 15. septembril kell 15.00. Mängu viib läbi Allar Viivik. Ühe turniiri maksumus võistkonnale on 5 eurot.

Info huvitegevuse kohta rahvamajas saab tel 5349 4683, aadressilt kadi@kiilivald.ee, www.kiilirahvamaja.ee või Kiili rahvamaja Facebook'ist. Loe rahvamaja huviringide kohta ka septembrikuu lehest.

KADI KROON-LAUR

SPORDIUUDISED

Kiili vallarahva VI sportmängud

19. juunil toimunud 10. ala – võistkondlik kuulijänn – võitis napilt, aga kindlalt kogu võistluse juhtinud Kiili 2 võistkond, koosseisus Marit Laidroo, Kristo Meius ja Tauno Koppel. Teise koha võitles välja F-Team võistkond – Triin Maller, Margus Parts ja Indrek Perv – ning tubli kolmanda koha saavutas Kiili I võistkond, koosseisus Mari-Liis Iljin, Jüri Käer ja Tanel Kosemaa. Järgnesid: 4. Kiili gümnaasium, 5. Nabala-Paekna, 6. Kangru, 7. Luige-Sausti.

11. alal – köievedu – tegi ajalugu Kiili I meeskond (Jüri Käer, Tanel Kosemaa, Enar Samarokov, Andrei Dubov, Ott Kivisalu, Ole Loigu), kes tõukas troonilt aastaid valitsenud Nabala-Paekna meeskonna – Lauri Leosk, Aivar Somarokov, Marko Parvi, Villu Kivimäe, Magnus Ruutopõld. Mõneti üllatuslikult saavutas kolmanda koha Luige-Sausti meeskond, koosseisus Jaanus Koit, Rain Tibar, Roland Märtin, Argo Luik, Siim Tolmusk. 4. F-Team, 5. Kangru.

Võistkondlik paremusjärjestus peale 11. ala on äärmiselt pingeline: 1. Kangru 87 p, 2. Kiili I 84 p, 3. F-Team 76 p, 4. Kiili 2 74 p, 5. Nabala-Paekna 72 p, 6. Kiili gümnaasium 49 p, 7. Luige-Sausti 48 p, 8. Vaela-Mõisaküla 41 p, 9. Lähtse 9 p. Järgmine ala on maastikuratta teatesõit, mis toimub 29. augustil. Viimased 3 ala – laste teatevõistlus, mälumäng ja petank – toimuvad 21. septembril ning samal päeval toimub ka Kiili rahvamajas sportmängude pidulik lõpetamine koos tantsu ja tralliga.

Eesti 21. valdade suvemängud

29.-30. juunil Karksi-Nuias toimunud 21. Eesti valdade suvemängudel esinesid väga tublilt Kiili valla sportlased, saavutades üldkokkuvõttes 55 valla konkurentsis teise koha! Võitis nagu ikka Tartu vald 239 p, Kiili kogus 213 p ja tubli kolmanda koha saavutas Rae vald 201 p. Võistlused toimusid 10 alal – kergejõustik, meeste ja naiste võrkpall, jalgrattakross, orienteerumine, mälumäng, köievedu, jahilaskmine, petank ja juhtide võistlus. Lisaks Kiili vallale osalesid kõigil aladel veel Tartu vald, Karksi vald ja Vinni vald. Arvesse läks 5 ala ehk kergejõustik + neli paremat ala.

Kõige rohkem medaleid saavutasime kergejõustikus. PA vanusegrupi 100 m jooksus võitis Raivo Maripuu hõbemedali ajaga 11,93. PA vanusegrupi 400 m jooksus võitis Raivo samuti hõbemedali ajaga 55,55. Palju õnne! PA vanusegrupi 3000 m jooksus võitis tugeva lõpuspurdiga pronksmedali Kerth Aun, ajaga 10.13,77. Palju õnne! Tanel Mäe saavutas 7. koha. Meeste 100 m jooksus võitis hõbemedali Jörgen Liiv, ajaga 11,74. Palju õnne! Mattis Mäss saavutas 5. koha.

Naiste kettaheites võitis ja kaitses edukalt tiitlit Anu Teesaar, tulemusega 46.18. Naiste kuulitõukes võitis Anu seekord hõbemedali (eelmisel aastal kuld), tulemusega 13.40. Palju õnne! NV I vanusegrupi 100 m jooksus võitis pronksmedali Triin Maller ajaga 15,15. Palju õnne! Kaugushüppes saavutas Triin 10. koha. PA vanusegrupi odaviskes saavutas Jüri Bamberg 8. koha, kuulitõukes 11. koha ja kettaheites 12. koha. TA vanusegrupi 800 m jooksus saavutasid Liis Grete Atonen ja Kerttu Koni vastavalt 7. ja 10. koha ning 1500 m jooksus vastavalt 5. ja 7. koha.

MV I vanusegrupi kuulitõukes saavutas Jüri Käer 6. koha, odaviskes Kaupo Kütt 7. koha, kettaheites Kaupo Kütt 7. koha, 100 m jooksus Kaupo Kütt 9. koha ja Erki Arumeel 11. koha, 3000 m jooksus Erki Arumeel 10. koha, kaugushüppes Erki Arumeel 10. koha, 800 m jooksus Erki Arumeel 11. koha. Meeste kuulitõukes saavutas Silver Siim 14. koha ja odaviskes 15. koha, kaugushüppes Roger Teppo 17. koha, kettaheites Silver Siim 20. koha. Kergejõustiku võistluse viimasel alal, meeste 4x100 m teatejooksus, tegi väga hea jooksu ja võitis kuldmedali Kiili valla nelik, koosseisus Jörgen Liiv, Roger Teppo, Silver Siim, Raivo Maripuu, ajaga 44,36. Super! Kergejõustikus saavutas Kiili vald väga tubli 9. koha (osales 35 valda). Teine ala, kus võitsime palju medaleid, oli orienteerumine. Kusjuures M 35 vanuseklassis tõime koju kolmikvõidu!!! Seda juhtub harva, aga ära tegime! Kuldmedali võitis Erki Kriks, hõbemedali võitis teist aastat järjest Taimar Väljataga ja pronksmedali Dag Ainsoo. N 45 vanuseklassis saavutas Virve Orav 4. koha, N 21 vanuseklassis Anneli Orav 6. koha, M 55 vanuseklassis Tiit Tatter 10. koha, Georg Sooberg 13. koha, Jaan Orav 22. koha, M 45 vanuseklassis Meelis Atonen 18. koha. Võistkondlikult saavutasime 25 valla konkurentsis väga tubli 3. koha, kusjuures punktivahed olid väga napid – 1. Saarde vald 179 p, 2. Tartu vald 176 p ja 3. Kiili vald 176 p. Kolmas ala, kus võitsime medali, oli jalgrattakross. M 16 vanuseklassis näitas teistele tagatulesid ja võitis suure edumaaga kuldmedali Markus Pajur, kes sellel aastal murdis ka omavanuste Eesti koondisse. Tubli poiss! M 40 vanuseklassis saavutas Olavi Israel 4. koha, meeste arvestuses Anti Arumägi 5. koha (eelmise aasta võitja), N 35 vanuseklassis Ly Pajur 6. koha, M 50 vanuseklassis Tõnu Aamisepp 10. koha, N 35 vanuseklassis Andra Rannik 11. koha, meeste arvestuses Bruno Tamm 12. koha ja Arno Aamisepp 21. koha. Võistkondlikult saavutasime 26 valla konkurentsis väga tubli 3. koha!

Köieveos (osales 10 valda) pakkusid Kiili mehed – Lauri Leosk, Marko Parvi, Jüri Käer, Andrei Dubov, Enar Samarokov, Rait Kuhlberg, kapten Urmas Kikkas – tõelise elamuse. A-alagrupis võideti 2:0 Väike-Maarja valda, 2:0 Mäetaguse valda ja 2:0 Vinni valda, kuid kaotati viimaste aastate valitsejale Juuru vallale 0:2. Alagrupi 2. koht ja poolfinaalis tuli vastu minna B-alagrupi võitjaga, alati tugevate Mikitamäe meestega. Meie mehed tundsid ennast üllatavalt kindlalt, olid valmis lahingut andma, aga siis tuli kahjuks meie ankrumehel Dupsil perekondlikel põhjustel ära minna. Sellegipoolest anti kõva lahing, kaotati küll 1:2, kuid võidust jäi puudu ainult 10 cm. Järgnes juba lahing 3. koha peale Tartu valla meeskonnaga, jällegi võideldi viimase veretilgani, vahetust ju polnud. Taas kaotus 1:2, kuid pronksist jäi puudu seekord 20 cm. Kahju, mehed olid medali ära teeninud. Seega tubli 4. koht, kuid mehed on juba järgmiseks aastaks väga motiveeritud. Edu neile!

Meeste võrkpallis (osales 17 valda) võitis Kiili vald C-alagrupis 2:0 Suure-Jaani valda ja 2:0 Karksi valda, Paikuse vallalt saadi loobumisvõit. Vahegrupis võideti 2:0 Keila valda. Kohamängudel 1.-8. kohale kaotati kahjuks 0:2 Rae vallale (võistkonnas ka Argo Meresaar), seejärel võideti veel 2:0 Muhu valda ja 2:1 Ülenurme valda ja saavutati 6 võidu ja 1 kaotusega tubli 5. koht. Meeskonnas mängisid Kristo Meius, Kuldar Männilaan, Mihkel Sepp, Jaano Haidla, Martin Thalfeldt, Henry Oro, Andres Kärner, Marko Koern, Erik Mäekivi, Miljard Liik. Treener Jaano Haidla.

Naiste võrkpallis osales 19 naiskonda. Kiili kaunitarid võrkpallurid võitsid B-alagrupis 2:0 Räpina valda, 2:0 Halliste valda, kuid kaotasid 0:2 Tartu vallale. Vahegrupi mängus kaotati kahjuks 1:2 Lasva vallale. Kohamängudel 9.-16. kohale kaotati 1:2 Pärsti vallale, kuid võideti 2:1 Räpina valda ja 2:0 Saarde valda ja saavutati tubli 13. koht. Naiskonnas mängisid Marit Laidroo, Merje Volt, Õnne-Ly Tammsaar, Laidy Lainoja, Eve Tappo, Helen Pildre, Kätlin Kaareste.

Mälumängus, kus vastata tuli 25 spordi ja 25 varia küsimusele, saavutasid Kiili mälumängurid Hannes Palang, Anu Printsmann, Esta Kullamaa, Epp Vahtramäe, Tõnu Aamisepp 26 valla konkurentsis tubli 9. koha.

Jahilaskmises (osales 11 valda) saavutas Kiili vald, koosseisus Sergei Kivi, Lauri Sõitja, Vjatseslav Rusak tubli 8. koha.

Petanki võistkond, koosseisus Merle Aun, Üllar Aun ja Siim Rannik saavutas 24 valla konkurentsis tubli 15. koha. Alagrupis võideti Kernu valda, kuid kaotati Mäetaguse vallale ja Käru vallale. Kohamängudes võideti Haaslava valda, kaotati Kose vallale ning lõpetuseks võideti Kehtna valda. Tublid!

Juhtide võistluses esindas Kiili valda seekord valla volikogu esimees Andra Perv (talvel esindas valda vallavanem Valeri Kukk). Andra võistles väga tublilt ja võitis naiste arvestuses veenva esikoha!

Jalgpall

Rein Kütti XIX mälestusturniiri jalgpallis võitis üle mitme aasta jälle korraldajate meeskond ehk FC Plato. Võideti 3:1 viimaste aastate valitseja Kiili JK, Kiili noori võideti kindlalt 10:1 ja Nabala Kohalikud Koprad 5:2. Teise koha saavutanud Kiili JK võitis 5:1 Kiili noori ja 4:2 Nabala meeskonda. Nabala ja Kiili noored tegid omavahel võitlusliku 2:2 viigi, kuid parem üldine väravate vahe kindlustas 3. koha Nabala Kohalikele Kopratele. Kiili noored pidid seekord leppima 4. kohaga ja jäävad veel oma aega ootama.

Rahvaliigas on alagrupis jõutud viimaste mängudeni. Kiili JK võitis viimastes mängudes 5:3 Anija United'i, 5:3 Saku Sportingu ja 6:3 Tre ja Oru ühendmeeskonna ja hoiab hetkel 19 p Harju alagrupis liidrikohta ja üht kahest play-off`i viivast kohast. Nabala Kohalikud Koprad on oma esimesel Rahvaliiga hooajal juba 2 võitu kätte saanud, viimastes mängudes pole kahjuks lisa tulnud, kaotati 1:5 Padise vallale, 4:7 FC Raasiku Joker 1993-le ja 3:6 Saku Sportingule.

Kergejõustik

Eesti meistrivõistlustel kergejõustikus Kadrioru staadionil saavutas meeste 800 m jooksus tubli 5. koha Rain Ridalaan, ajaga 1.57,44 sek.

Orienteerumine

Itaalias Torinos toimunud seenioride maailmameistrivõistlustel saavutas Jaan Orav sprindi distantsil M70 vanuseklassis B-finaalis 37. koha ja pikal distantsil samuti B-finaalis 67. koha. Tiit Tatter saavutas M65 vanuseklassis A-finaalis 67. koha. Kõvad mehed!

Eesti meistrivõistlustel tavarajal Päidlapalus võitis N65 vanuseklassis pronksmedali Virve Orav. Palju õnne! M70 vanuseklassis võitis pronksmedali Georg Sooberg. M35 vanuseklassis 5. Dag Ainsoo ja 9. Erki Kriks, M45 vanuseklassis 11. Einar Luup, M65 vanuseklassis 6. Tiit Tatter, M70 vanuseklassis 10. Jaan Orav.

Rulluisutamine

Pärnu Rullimaraton EMT Rullituur 4. etapp) – 42 km – 76. Elmer Taim.

Kunda Rullimaraton (EMT Rullituur 5. etapp) – 40 km – 85. Elmer Taim, Iizi sõidul – 20 km – N14 vanuseklassis 3. koht Elizabeth Jõgi.

Eesti meistrivõistlustel Adaveres tegi N14 vanuseklassis puhta töö Elizabeth Jõgi, kes võitis kuldmedali sprindis 200 m distantsil, 500 m distantsil ja samuti võistkondlikus teatesõidus. Tubli tüdruk! Palju õnne! Poolmaratonis – 20 km distantsil – saavutas Elizabeth pronksmedali! Palju õnne!

Jalgrattasport

Samsung Estonian Cup – Eesti Rattamaratonide sari – 4. etapp Rakke Rattamaraton, 59 km – esimese 200 lõpetaja seas: 22. Tõnno Palm, 102. Olavi Israel, 144. Kevin Kaldma, 167. Bruno Tamm. 5. etapp Otepää Rattamaraton, 63 km – 128. Olavi Israel, 196. Bruno Tamm; 6. etapp Elva Rattamaraton, 72,6 km. – 18. Tõnno Palm, 82. Olavi Israel, 141. Bruno Tamm, 158. Asko Nurm.

Keegel

Eesti 2012.-2013. a klubide võistkondlikel meistrivõistlustel võitis KK Reval I võistkonna koosseisus hõbemedali Marko Kikas. KK Reval II – Gert Ernesaks – saavutas 6. koha.

KAUPO KÜTT

Duatloni Eesti meister selgub Kiilis

Augustikuu viimasel päeval toimub duatlonivõistlus Kiili duatlon. Teist korda Kiilis toimuval võistlusel selgitatakse ühtlasi välja selle ala Eesti meistrid.

Kui järjest populaarsust koguv triatlon koosneb kolmest vastupidavusalast: ujumisest, jalgrattasõidust ja jooksust, siis kõigile jõukohase duatloni puhul on ujumine asendatud jooksuetapiga. Eesti oludes on duatlon igati mõnus spordiala just kevadel ja sügisel, kui ujumisvõimalused on piiratud.

Eesti duatloni karikavõistluste 3. etapp, Kiili duatlon, leiab aset 31. augustil Kiili spordihoone ümbruses. Spordisõbrad, harrastajatest tippudeni, on kutsutud võistlema ning end proovile panema. Võistluskeskus on avatud Kiili spordihoone ees ja rajad kulgevad selle ümbruses, ning on hästi jälgitavad ka pealtvaatajatele. Võistluskeskuses on avatud puhvet, sporditarvete müük ja lasteala, kus jagub põnevat tegevust kogu päevaks.

Võisteldakse neljal erineval distantsil. Päeva alustavad kõige nooremad ja neil tuleb läbida 1 km joostes, 4 km rattaga ja siis lõpetuseks 500 m finišini joosta. Rahvadistants on kõigile jõukohane: jooksu 3 km, rattaga mõnus 13 km ring ja lõpuks veel 2 km jooksu. Juba veidike paremat ettevalmistust nõuavad noorte- ja põhidistants. Noortedistantsil jooksu 5 km, rattasõitu 20 km ja lõpetuseks 2,5 km jooksuring. Päeva lõpetavad põhidistantsil osalejad, kes läbivad 10 km joostes, 40 km rattal ja veelkord 5 km joostes.

Kiili duatloni korraldab 21CC Triatloniklubi. Võistluse lisainfo ja registreerimine kodulehelt: www.21cc.ee/kiili. Kiili duatlonile saab eelregistreerida kuni 28. augustini. Eelregistreerimisel on Kiili valla elanikele soodustus. Kohtumiseni duatlonil!

IVO TATRIK

Muutused trenniaegades

Kiili gümnaasiumi spordihalli aeroobikasaali treeningute ajad on muutunud. Vabandame ebameeldivuste pärast! Treeningutega alustame 10. septembrist!

T: 18.00-19.00 zumba, 19.00-20.00 terapeutiline võimlemine, 20.00-21.00 pilates
K: 20.00-21.00 toning
N: 19.00-20.00 terapeutiline võimlemine, 20.00-21.00 pilates
P: 18.00-19.00 zumba, 19.00-20.00 toning

Kiili "Kuulijänn 2013" 1. septembril Kiili jaanitule platsil

11.00 naised, 12.00 võistkondlik (võistkonnas 3 meest), 13.00 mehed.

Teatame kurbusega, et lahkus klubi liige
Margo Metste
02.05.1970-18.08.2013

Avaldame kaastunnet omastele.
Lionsklubi LC Harju I

Hüvastijätmine 24.08.2013 Pärnamäe krematooriumis.

Avaldame kaastunnet lähedastele ja
OÜ Kiili Betoon kollektiivile

Margo Metste
surma puhul.

Kiili vallavalitsus

Avaldame sügavat kaastunnet Lea Rutopõldile kalli

venna
kaotuse puhul.

Kiili lasteaia pere

Vaike Pervik

Oma mitmekülgselt
andekat, säravat, heasüdamlikku ja abivalmis
kaaslast mälestavad valla eakate käsitööringi liikmed.

Keskkonnamõju strateegilise hindamise mittealgatamise teade

Kiili Vallvalitsus teatab, et 06.08.2013.aasta korraldusega nr 266 "Nabala külas Pääsukese tee 7 kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine" otsustati mitte algatada detailplaneeringule keskkonnamõju strateegilist hindamist, sest
• detailplaneering vastab kehtivale Kiili valla üldplaneeringule;
• detailplaneeringuga ei kavandata eeldatavalt olulise keskkonnamõjuga tegevusi, millega kaasneks keskkonnaseisundi olulist kahjustamist, sh vee, pinnase, õhu saastatust, olulist jäätmeteket, müratasteme ja vibratsiooni suurenemist;
• lähtudes planeeringuala ja selle lähiümbruse keskkonnatingimustest ja maakasutusest, ei põhjusta kavandatavas mahus hoonete rajamine ning sihtotstarbeline kasutamine antud asukohas olulist negatiivset keskkonnamõju. Tegevusega kaasnevad võimalikud mõjud on eeldatavalt väikesed, nende ulatus piirneb peamiselt planeeringualaga;
• detailplaneeringuga kavandatav tegevus ei põhjusta looduskeskkonna vastupanuvõime ega loodusvarade taastumisvõime ületamist, sest planeeringu elluviimisega ei kaasne olulist negatiivset mõju looduskeskkonnale;
• detailplaneeringu alal ega selle lähiümbruses ei paikne kaitstavaid loodusobjekte, Natura 2000 võrgustiku alasid ega teisi maastikuliselt väärtuslikke või tundlikke alasid, mida planeeringuga kavandatav tegevus võib mõjutada;
• kavandatav tegevus ei kahjusta inimese tervist, heaolu, vara ega kultuuripärandit;
• detailplaneeringu alal ja selle lähiümbruses ei ole tuvastatud keskkonda saastavaid objekte ega jääkreostust ning alal ei ole varasemalt toimunud tootmist ega muud keskkonnaohtlikku tegevust;
• kavandatava tegevusega ei kaasne olulisel määral soojuse, kiirguse ega lõhna teket, vähest valgusreostust tekib valgustusest. Vibratsiooni võib esineda ehitustegevuse käigus.
Detailplaneeringu eesmärgiks on Pääsukese tee 7 (30401:003:0250) kinnistu jagamine kaheks üksikelamu krundiks, ehitusõiguse määramine ühe kuni kahekorruselise üksikelamu ja ühe ühekorruselise abihoone rajamiseks hoonete suurima lubatud ehitusaluse pindalaga 300 m² ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsu teede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Planeeritava maa-ala suurus on 0,49 ha. Detailplaneeringu koostajat ei ole veel teada. Detailplaneeringu koostamise algataja ja koostamise korraldaja on Kiili Vallavalitsus (Nabala tee 2a, Kiili alev, tel 6790260), detailplaneeringu kehtestaja on Kiili Vallavolikogu (Nabala tee 2a, Kiili alev). Otsusega saab tutvuda tööpäevadel Kiili Vallavalitsuses (Nabala tee 2a, Kiili alev, vallaarhitekt Mart Liho tel 679 0272 või info 679 0260) alates 26.08.2013 kuni 09.09.2013.

Kiili vallavalitsus teatab

Kiili Vallavalitsus on algatanud järgmise detailplaneeringu:
Nabala külas Pääsukese tee 7 kinnistu detailplaneering.
Detailplaneeringu eesmärgiks on kinnistu jagamine kaheks üksikelamu krundiks, ehitusõiguse määramine ühe kuni kahekorruselise üksikelamu ja ühe ühekorruselise abihoone rajamiseks hoonete suurima lubatud ehitusaluse pindalaga 300 m² ning heakorrastuse, haljastuse, juurdepääsu teede, parkimise ja tehnovõrkudega varustamise lahendamine. Planeeritava maa-ala suurus on 0,49 ha.

Kiili Vallavalitsus jättis algatamata järgmise detailplaneeringu:
Sausti külas Toonekure kinnistu detailplaneeringu soovitud eesmärgil, jagada kinnistu neljaks üksikelamu krundiks ning hoonestada maatükid kuni kahekorruseliste elamutega.

Kiili Vallavolikogu kehtestas:
20. juuni 2013 otsusega nr 37 Sausti külas Tänavotsa kinnistu detailplaneeringu
15. augusti 2013 otsusega nr 44 Kiili pargi territooriumi detailplaneeringu
15. augusti 2013 otsusega nr 45 Sõmeru külas Tuule ja Sepamardi kinnistu detailplaneeringu

Detailplaneeringu avalik arutelu:
Ööbiku tn 2, 4, Tammetalu tn 3 ja 5 kinnistu ning piirneva liiklusmaa detailplaneeringu avaliku väljapaneku toimumise ajal 1.07-14.07.2013 esitati viis kirjalikku ettepanekut ja vastuväidet.
Ööbiku tn 2, 4, Tammetalu tn 3 ja 5 kinnistu ning piirneva liiklusmaa detailplaneeringu avalik arutelu toimub 11. septembril 2013 a kell 18.00 Kiili Gümnaasiumis, Kooli tn 2, Kiili alev.

In memoriam

Evi Varret

07.07.1944-16.07.2013

In memoriam

Paul Laev

09.02.1933-04.07.2013

In memoriam

Vaike Pervik

28.09.1930-05.07.2013

VOLIKOGU OTSUSED

August 2013

Kiili Vallavolikogu määrus nr 16 Kiili Vallavolikogu 17.06.2010 määruse nr 12 "Kiili valla heakorra eeskiri" muutmise määrus.
Kiili Vallavolikogu otsus nr 43 Maa munitsipaalomandisse taotlemine Põllu tn 7, Põllu tn 9, Põllu tn 11a, Kuldnoka tee 2, Kuldnoka tee 7, Külakeskuse.
Kiili Vallavolikogu otsus nr 44 Kiili alevis Kiili pargi territooriumi detailplaneeringu kehtestamine.
Kiili Vallavolikogu otsus nr 45 Sõmeru külas Tuule ja Sepamardi kinnistu detailplaneeringu kehtestamine.

VALLAVALITSUSE OTSUSED

Ehitus- ja planeerimisküsimused

25. juuni 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 238 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Kiili alev, Kirsi tn 3.
Vallavalitsuse korraldus nr 239 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luige alevik, Olevi tn 5.
Vallavalitsuse korraldus nr 240 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luige alevik, Kuu tn 56.
Vallavalitsuse korraldus nr 241 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Piissoo küla, Sepapera.
Vallavalitsuse korraldus nr 242 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luige alevik, Vambola tn 22.
Vallavalitsuse korraldus nr 243 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luige alevik, Tammetalu tn 11.
Vallavalitsuse korraldus nr 244 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luige alevik, Tammetalu tn 13.
Vallavalitsuse korraldus nr 245 Ehitusloa väljastamine ehitise (Hiiemäe kinnistu liitumine madalpingel, Kalda ja Kalamäe kinnistute liitumiste ümberehitamine) püstitamiseks Sausti külas.
Vallavalitsuse korraldus nr 246 Ööbiku tn 2, 4, Tammetalu tn 3 ja 5 kinnistu ning piirneva liiklusmaa detailplaneeringu vastuvõtmine ja avalikustamise korraldamine.

6. august 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 256 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luige alevik, Külluse tn 22.
Vallavalitsuse korraldus nr 257 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Sõmeru küla, Haljamaa.
Vallavalitsuse korraldus nr 258 Ehitusloa väljastamine elamu rekonstrueerimiseks Põllu tn 9, Kiili alev.
Vallavalitsuse korraldus nr 259 Ehitusloa väljastamine aiamaja rekonstrueerimiseks üksikelamuks Kaasiku tn 24, Luige alevik.
Vallavalitsuse korraldus nr 260 Ehitusloa väljastamine ehitise (abihoone) püstitamiseks Kaasiku tn 24, Luige alevik.
Vallavalitsuse korraldus nr 261 Ehitusloa väljastamine ehitise rekonstrueerimiseks Lasteaia tn 14 Kiili alevis.
Vallavalitsuse korraldus nr 262 Ehitusloa väljastamine üksikelamu püstitamiseks Purje tn 2, Luige alevik.
Vallavalitsuse korraldus nr 263 Ehitusloa väljastamine aiamaja laiendamiseks ja rekonstrueerimiseks üksikelamuks Vambola tn 18 Luige alevik.
Vallavalitsuse korraldus nr 264 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise püstitamiseks Külluse tn 22, Luige alevik.
Vallavalitsuse korraldus nr 265 Kirjaliku nõusoleku andmine väikeehitise püstitamiseks Vambola tn 18, Luige alevik.
Vallavalitsuse korraldus nr 266 Nabala külas Pääsukese tee 7 kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamine.

13. august 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 273 Projekteerimistingimuste määramine Paekna turbatootmisala teisaldatava pumpla projekteerimiseks Paekna külas.
Vallavalitsuse korraldus nr 274 Projekteerimistingimuste määramine elektrivarustuse projekteerimiseks Pärnaoja, Sausti küla.
Vallavalitsuse korraldus nr 275 Projekteerimistingimuste määramine tiigi projekteerimiseks Pärnaoja, Sausti küla.
Vallavalitsuse korraldus nr 276 Projekteerimistingimuste määramine 10 kV õhuliini 10kV maakaabelliiniga asendamise projekteerimiseks Tammeoksa, Luige alevik.
Vallavalitsuse korraldus nr 277 Projekteerimistingimuste määramine reoveepuhasti projekteerimiseks Liblika kinnistu, Sõmeru küla.
Vallavalitsuse korraldus nr 278 Projekteerimistingimuste määramine tuulegeneraatori projekteerimiseks Liblika, Sõmeru küla.
Vallavalitsuse korraldus nr 279 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luige alevik, Kaasiku tn 15.
Vallavalitsuse korraldus nr 280 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luige alevik, Tasuja tn 8.
Vallavalitsuse korraldus nr 281 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luige alevik, Tulbi tn 32.
Vallavalitsuse korraldus nr 282 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luige alevik, Päikese põik 1.
Vallavalitsuse korraldus nr 283 Ehitusloa väljastamine ehitise (Luige automaattankla 0,4kV elektrivarustus) püstitamiseks Luige alevikus.
Vallavalitsuse korraldus nr 284 Ehitusloa väljastamine ehitise (Neste tankla) püstitamiseks Luige alevikus.
Vallavalitsuse korraldus nr 285 Ehitusloa väljastamine ehitise (olemasoleva 10kV õhuliini asendamine 10kV maakaabelliiniga lõigus "Laura" alajaam kuni mast nr 38) püstitamiseks Luige alevikus.
Vallavalitsuse korraldus nr 286 Ehitusloa väljastamine ehitise (teisaldatav pumpla) püstitamiseks Viimsi metskond M11, Paekna külas.
Vallavalitsuse korraldus nr 287 Kirjaliku nõusoleku andmine puurkaevu püstitamiseks Mikujõe tee 5, Paekna küla.
Vallavalitsuse korraldus nr 288 Kasutusloa väljastamine ehitisele Nabala tee 1, Kiili alev.
Vallavalitsuse korraldus nr 289 Kasutusloa väljastamine ehitisele Sangari tn 46, Luige alevik.
Vallavalitsuse korraldus nr 290 Kasutusloa väljastamine ehitisele Külluse põik 10, Luige alevik.

19. august 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 299 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luige alevik, Tammetalu tn 3.
Vallavalitsuse korraldus nr 300 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luige alevik, Külluse tn 8.
Vallavalitsuse korraldus nr 301 Projekteerimistingimuste määramine ehitusprojekti koostamiseks Luige alevik, Külluse tn 29.
Vallavalitsuse korraldus nr 302 Ehitusloa väljastamine ehitise (puurkaev) täielikuks lammutamiseks Tammetalu tn 15, Luige alevik.
Vallavalitsuse korraldus nr 303 Toonekure kinnistu detailplaneeringu koostamise algatamata jätmine
Vallavalitsuse korraldus nr 304 Kasutusloa väljastamine ehitisele (maakaabelliin) Kooli tn 2, Kiili alev.
Keskkonna- ja maaküsimused, 25. juuni 2013
Vallavalitsuse korraldus nr 253 Katastriüksuse piiride muutmine, Milli.
Vallavalitsuse korraldus nr 254 Toompihla tee 3 katastriüksuse lähiaadressi muutmine.

6. august 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 269 Katastriüksuse piiride muutmine, Ojakalda
Vallavalitsuse korraldus nr 270 Riigimaale hoonestusõiguse seadmine, Risti.
Vallavalitsuse korraldus nr 271 Katastriüksuse sihtotstarbe määramine, Mardisalu.

13. august 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 291 Rõõmu katastriüksuste piiride muutmine.
Vallavalitsuse korraldus nr 292 Lepiku katastriüksuste piiride muutmine.
Vallavalitsuse korraldus nr 293 Suure-Sahkari katastriüksuste piiride muutmine.
Vallavalitsuse korraldus nr 294 Nõusoleku andmine vee erikasutuseks, Mareti MTÜ.
Vallavalitsuse korraldus nr 295 Arvamuse andmine jäätmeloa taotlusele, Osaühing BIOCITY GROUP.
Vallavalitsuse korraldus nr 296 Arvamuse andmine jäätmeloa taotlusele, AS Eesti Keskonnateenused.

19.august 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 307 Paali katastriüksuste piiride muutmine.
Vallavalitsuse korraldus nr 308 Kõssinurme katastriüksuste piiride muutmine.
Vallavalitsuse korraldus nr 309 Katastriüksuse piiride muutmine, Lootuse tn 5 ja Lootuse tn 7.
Vallavalitsuse korraldus nr 310 Isikliku kasutusõiguse seadmine Elektrilevi OÜ kasuks.
Vallavalitsuse korraldus nr 311 Puurkaevu asukoha kooskõlastamine, Väljamäe tn 20, Mõisaküla küla.

Muud küsimused

25. juuni 2013

Vallavalitsuse korraldus nr 252 Hoolduskava/lepingu, koduteenuste loeteelu ja hinnakirja kinnitamine.

NB! Otsuste täistekstide ja lisadega saab tutvuda Kiili vallavalitsuses, Nabala tee 2a, Kiili alev.

Ostame kasvavat võsa (raiume võsast puhtaks kraavid, tee- ja põlluääred, lepikud, haavikud jne).
Info 5593 3899, kaido@reinpaul.ee.
Ostame ladustatud võsa ja puidu töötlemise jääke.
Info 528 5800, andrus@reinpaul.ee.
REINPAUL

Ekskavaator-laaduri teenus
Kaeve-, planeerimis- ja laadimistööd, vee- ja kanalisatsiooni-trasside, drenaažikraavide, hoonete vundamendiaukude, kaabli-kraavide, tee ja parkimisplatside väljakaeve ja tagasitäitmine.
PAEKNA AUTO OÜ
Kiili vald, Paekna küla
paeknaauto@hot.ee
5373 5300

KOKPIT AUTOTEENINDUS
sildade reguleerimine
- rehvivahetus
- veermiku remont
- õlivahetus

E-R 9-18
Veetorni 9, Jüri
Tel 604 8775
info@kokpit.ee

HAUAPIIRDED
Hauapiirete ja hauakivide valmistamine, müük ja paigaldus kalmistutel üle Eesti.
Hauapiirde ja hauakivi koos tellimisel SOODUSTUS.
Avatud E-R 10-18, L 10-15
Hauapiirded OÜ. Punane 68, Tallinn.
Tel 558 7276. www.hauapiirded.info

HALJASTUSKESKUS
Ohtlike puude raie
tel: +372 565 8686
meelis@haljastuskeskus.ee
www.haljastuskeskus.ee

KUULUTUSED

- Fassaadide soojustamine, krohvimine, värvimine. Piirdeaedade ehitus ja üldehitustööd. Tel 5196 9314, www.fassaadimeister.ee
- Kiilis avatav mahetoiduettevõte võtab tööle toidukäitleja. Tel 506 7040, 528 9039
- Korstnapühkija-pottsepp. Küttekehade remont. Tel 5807 2581, info@potipoiss.ee
- Liuguksed ja riidekapid. Abi kapi või garderoobi projekteerimisel. Parimad hinnad. Tel 522 1151, www.nagusul.ee
- Lõikan hekki ,võsalõikus, saetööd, trimmerdan. Tel 5554 7291
- Müüa kuivad küttepuud 40 l võrkkotis: kaseklots 5-25 cm 2 €, lepp 30 cm 2,3 €, sanglepp 30 cm 2,4 €, kask 30 cm 2,7 €. Alates 50st kotist on transport Kiili valda tasuta. Tellimine 5198 9070, info@unitedexpo.ee, www.unitedexpo.ee
- Müüa küttepuud: segapuu 32 €/rm, lepp 35 €/rm, kask 42 €/rm. Transport alates 10 ruumist tasuta. Tel 506 2645
- Müüa lõhutud küttepuud kohaletoomisega: lepp 36 €/rm, must lepp 40 €/rm, kask 44 €/rm, haab 36 €/rm, metsakuiv okaspuu 36 €/rm. Tel 509 9598
- Müüa saetud-lõhutud leppa. Hind alates 35 €/rm. Tel 5331 3606
- Müüa saetud-lõhutud toorest ja kuiva leppa. Hind alates 36 €/rm. Info 5554 1063
- Müüa sõelutud muld, liiv, killustik, freesasfalt, kruus. Kojuvedu 2-8 tonni. Kaeve- ja planeerimistööd, septikud, haljastus, kõnniteed, ohtlike puude raie jm. Hinnad soodsad! Info tel 5878 0000, www.sulane.ee
- MÜÜME TOIDUKARTULIT. Asukoht: Kiili. Soovi korral võime ka kohale tuua. Tel 5567 4646, õhtuti 604 0386
- Ohtlike puude langetamine, kruntide puhastamine võsast ja puidujääkidest. Raietööd. Küttepuude müük. Tel 525 0893, 5626 0344, info www.raietööd.ee ja info@vahergrupp.ee
- Ostame raieõigust ja metsamaad ning kasvavat võsa. RSG Invest, tel 5091948, e-mail info@rsginvest.ee
- Ostan Teie seisva või mittetöötava auto. Pakkuda võib kõike. Tel 5674 0940, Mart
- Pakun raamatupidamisteenust väikefirmadele ja korteriühistutele. Tel 505 6172
- Plekk-, kivi- ja eterniitkatuste pesu ja värvimine. Viies Fassaad OÜ, tel 5624 1509, Andres
- Tänavakivide paigaldus, aedade ehitus, ehitus- ja remonditööd, tel 5815 2803
- Vanatehnikahuviline ostab sääreväristaja või selle jäänused. Tel 510 2349
- Väikeveod kuni 2,5 t. Kohaletoomisega müüa liiva, mulda, killustikku, asfaldipuru, kruusa, sõnnikut ja täitepinnast. Tel 509 2936
- Ühendame Sinu kinnistul asuvate hoonete torustikud ühisveevärgi- ja kanalisatsioonisüsteemiga liitumispunktides ning teeme santehnilisi sisetöid. Müüme ja veame killustikku, haljastusmulda ja ehitusliiva. Tel 660 4455, 5850 4300

KIILI GÜMNAASIUM 155

Kui sa oled KG vilistlane, siis pea meeles, vilistlaste päev toimub 19.10.2013!

Hommikul – spordiprogramm, õhtul – kultuuriprogramm!

Spordiprogrammis osalemiseks toimub eelregistreerimine. Osaleda saab võistkonnana (6 liiget) või individuaalselt. Täpsem info Kaupo Kütilt, kaupo.kytt@kiili.edu.ee.

Reedel, 20. septembril kell 19.00
KIILI RAHVAMAJAS

Alburahva Teatri etendus
"VÕÕRAS MEES MAJAS"
Lavastaja Tiit Tammleht
Autor Küllike Veede
Osades: Aire Pitk, Merike Kernu, Küllike Veede, Maarja Liiv, Enno Roos, Erko Elmik, Leo Valdvee

Pilet 3 €

Vaikse külanurga kortermaja elu läheb ärevaks, kui sinna ilmub võõras mees.
Tule ja vaata, kas ka Sinu naabrid teevad nii?
Ühevaatuseline lõbus lugu tänapäeva külaelust

JÄRVAMAA NÄITEMÄNGUPÄEV 2012 – PARIM LAVASTUS

Harju maakonna maakonnaplaneering Rail Baltic raudtee trassi koridori asukoha määramiseks. Lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi avalik väljapanek ja avalikud arutelud.

Harju maavalitsus annab teada, et valminud on Rail Baltic raudtee trassi koridori maakonnaplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programm.

Planeeringu eesmärgiks on leida sobivaim asukoht kavandatavale RailBaltic raudtee trassi koridorile. Selleks võrreldakse erinevaid trassikoridori asukohavariante ning analüüsitakse raudtee rajamisega kaasnevaid mõjusid inim- ja looduskeskkonnale. Vastavalt KSH programmile on planeeringuga kavandatav tegevus piiriülese keskkonnamõjuga. Maakonnaplaneeringu koostamise aluseks on planeerimisseadus. Maakonnaplaneeringu algatajaks on Vabariigi Valitsus (korraldus 12.04.2012 nr 173) ja kehtestajaks Harju maavanem. Maakonnaplaneeringu koostamise korraldajaks on Harju maavalitsus (Roosikrantsi 12, 15077 Tallinn) ja koostajaks ning planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviijaks OÜ Hendrikson&Ko (Raekoja plats 8, 51004 Tartu).

Planeeringu lähteseisukohad kirjeldavad kavandatava raudtee iseloomu, annavad ülevaate, mida kujutab endast planeeritav trassikoridor ja kirjeldavad planeeringu ajakava ning planeeringuprotsessis osalemise võimalusi. Sarnaselt on KSH programm alusdokumendiks KSH edasisel läbiviimisel, kirjeldades mõjuvaldkondi, mida on vajalik analüüsida.

Dokumentidele on lisatud tugiplaan trassikoridori variantidega, mille analüüs ja võrdlemine algab oktoobris.

Lähteseisukohtade ja KSH programmi avalik väljapanek toimub 02.-30.09. Materjalid on kättesaadavad aadressil www.railbaltic.info. Dokumentide ja tugiplaani paberversiooniga on võimalik tutvuda tööajal maavalitsuses ja trassikoridori variantide asukohtadesse jäävates kohalikes omavalitsustes (vt loetelu allpool). Ettepanekuid lähteseisukohtade ja KSH programmi täiendamiseks saab esitada Harju maavalitsuse postiaadressil, e-posti aadressil info@railbaltic.info ja info@mv.harju.ee.

Lähteseisukohtade ja KSH programmi avalikud arutelud toimuvad:

1. Maardu linn, 01.10.2013 kell 13.00 (asukoht – Maardu linnavalitsus, Kallasmaa tn 1 Maardu, nõupidamiste saalis);
2. Harju maavalitsus (sh Tallinn), 01.10.2013 kell 18.00 (asukoht – Harju maavalitsus, Roosikrantsi 12 Tallinn, A korpuse III korruse saalis);
3. Saku vald, 02.10.2013 kell 13.00 (asukoht – Saku Valla Maja, Teaduse 1 Saku, II korruse suures saalis);
4. Jõelähtme vald, 02.10.2013 kell 18.00 (asukoht – Kostivere Kultuurimõis, Mõisa tee 2 Kostivere 74204 Harjumaa);
5. Kiili vald, 03.10.2013 kell 13.00 (asukoht – Kiili vallavalitsus; Nabala tee 2a, Kiili 75401, II korruse nõupidamiste ruumis);
6. Rae vald, 03.10.2013 kell 18.00 (asukoht – Rae Kultuurikeskus; Aruküla tee 9, Jüri alevik, suures saalis)

Sinu tee suurima maakonna jõuka lugejani!
Võta ühendust reklaam@harjuelu.ee või küsi teavet telefonil 646 2214. Reklaam ilmub ajalehtedes

Kiili Leht	trükiarv 2000
Jõelähtme vallaleht	trükiarv 3000
HARKU VALLA TEATAJA	trükiarv 7000
KOSE TEATAJA	trükiarv 2000 ja
HARJU ELU MAAKONNALEHT	trükiarv 4000.
	Kokku 18 000

22. septembril kell 11.00
Kiili rahvamajas
sügislaat!
Oodatud on kauplejad, kes pakuvad talutoodangut, kohalikku toitu ja käsitööd.

a-autohooldus
Kiili vald, Kiili alev, töökojakinnistu (Maxima taga)
#autohooldus
#autoremont
#rehvitööd

Otsime oma meeskonda autotehnikut, kasuks tuleb eelnev töökogemus. Lisainfo 551 2348